

ƏZİZ QADINLAR, BAYRAMINIZ MÜBARƏK!

RƏSMİ DÖVLƏT QƏZETİ

AZƏRBAYCAN

№ 53 (9508) 8 mart 2024-cü il CÜMƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

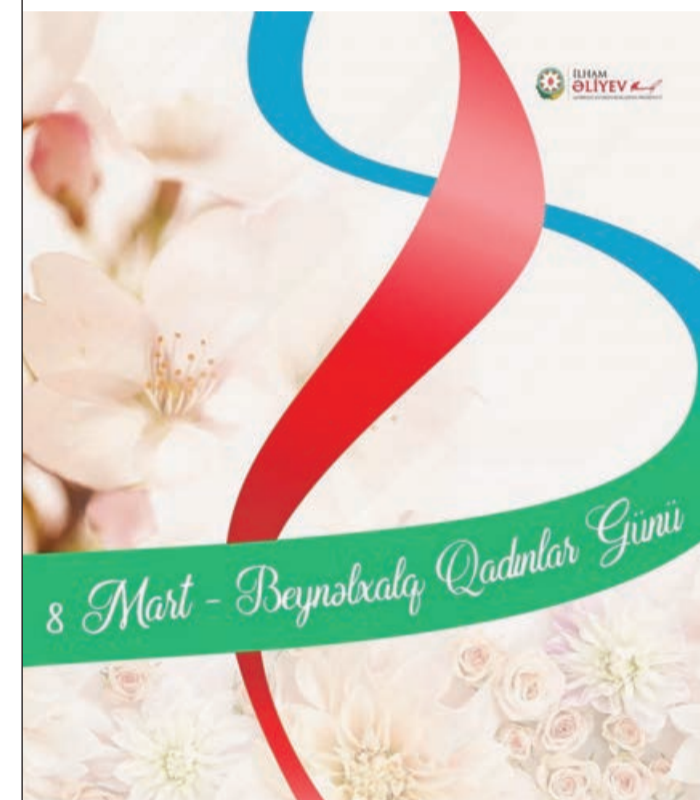
QƏZETİN ƏSASI 1918-Cİ İLDƏ QOYULMUŞDUR

Xoşbəxt qadın güclü cəmiyyətin təməlidir

Prezident İlham Əliyev Beynəlxalq Qadınlar Günü ilə bağlı paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü ilə bağlı sosial şəbəkə hesablarında paylaşım edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında "8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü" sözləri yer alıb.

Mərhəmətin zərif rəmzi

Azərbaycan qadını ölkənin bütün ali orqanlarında özmlə, məsuliyyətlə çalışır və dəyərli töhfələr verir. Bunun ən bariz nümunəsi isə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevadır. Azərbaycanın davamlı inkişafı, dövlətçiliyimizin, milli dəyərlərimizin qorunması istiqamətində misilsiz xidmətlər göstərən, xalqımızın xoşbəxt və firavan yaşamasını həyat kərdosuna çevirən Birinci vitse-prezident həm də beynəlxalq miqyasda Azərbaycan qadınının parlaq obrazıdır.

Bu gün Azərbaycan qadını yeni dövrdə özünə düşən vəzifələri yerinə yetirərək ölkədə gedən çoxşaxəli inkişaf proseslərinə öz töhfələrini verir. Bu siyasətə dəstək olmaqla Prezident İlham Əliyevin Azərbaycana qazandırdığı nailiyyətlərin, qələbələrin məzmununda özünün, ailəsinin, övladlarının gələcəyinə ünvanlanmış arzularının addım-addım reallığa çevrildiyini görür. Cəmiyyətdə əhəmiyyətli bir qüvvə kimi çıxış edən Azərbaycan qadınının Prezident İlham Əliyev şəxsiyyətinə, onun həyata keçirdiyi siyasətə inam və etimadının əsasında həm də bu haqiqət dayanır.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda qadın siyasəti yeni yüksəliş mərhələsinə qədəm qoymuş, ölkəmiz bu sahədə də dünyanın öncül, nümunəvi dövlətləri sırasında qoralarlaşmışdır. Dövlət başçısının həyata keçirdiyi siyasətdə gender bərabərliyi məsələləri xüsusi yer tutur. Qadın hüquqlarının müdafiəsi, xanımlarımız üçün yaradılmış imkanların zaman-zaman daha da genişləndirilməsi Prezidentin həyata keçirdiyi dövlət siyasətinin mühüm istiqamətlərindən olmuşdur. 2006-cı ildə Prezidentin fərmanı ilə Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin bazasında Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması bunun bariz bir nümunəsi olmuşdur. Bu qurumun fəaliyyəti ölkəmizdə qadın fəallığına böyük tökan vermiş, həyata keçirilən sosialyönümlü dövlət siyasətinə uyğun olaraq onların işlə təmin olunması, məşğulluq strategiyasının həyata keçirilməsi, gender bərabərliyinin qorunması, uşaq hüquqlarının müdafiəsi və s. istiqamətlər üzrə mühüm nailiyyətlər əldə edilmişdir.

Bu gün Azərbaycan qadını yeni dövrdə özünə düşən vəzifələri yerinə yetirərək ölkədə gedən çoxşaxəli inkişaf proseslərinə öz töhfələrini verir. Bu siyasətə dəstək olmaqla Prezident İlham Əliyevin Azərbaycana qazandırdığı nailiyyətlərin, qələbələrin məzmununda özünün, ailəsinin, övladlarının gələcəyinə ünvanlanmış arzularının addım-addım reallığa çevrildiyini görür. Cəmiyyətdə əhəmiyyətli bir qüvvə kimi çıxış edən Azərbaycan qadınının Prezident İlham Əliyev şəxsiyyətinə, onun həyata keçirdiyi siyasətə inam və etimadının əsasında həm də bu haqiqət dayanır.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda qadın siyasəti yeni yüksəliş mərhələsinə qədəm qoymuş, ölkəmiz bu sahədə də dünyanın öncül, nümunəvi dövlətləri sırasında qoralarlaşmışdır. Dövlət başçısının həyata keçirdiyi siyasətdə gender bərabərliyi məsələləri xüsusi yer tutur. Qadın hüquqlarının müdafiəsi, xanımlarımız üçün yaradılmış imkanların zaman-zaman daha da genişləndirilməsi Prezidentin həyata keçirdiyi dövlət siyasətinin mühüm istiqamətlərindən olmuşdur. 2006-cı ildə Prezidentin fərmanı ilə Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin bazasında Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması bunun bariz bir nümunəsi olmuşdur. Bu qurumun fəaliyyəti ölkəmizdə qadın fəallığına böyük tökan vermiş, həyata keçirilən sosialyönümlü dövlət siyasətinə uyğun olaraq onların işlə təmin olunması, məşğulluq strategiyasının həyata keçirilməsi, gender bərabərliyinin qorunması, uşaq hüquqlarının müdafiəsi və s. istiqamətlər üzrə mühüm nailiyyətlər əldə edilmişdir.

COP29 ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsinin ikinci iclası keçirilib

Təşkilat Komitəsinin sədri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının iclasındakı çıxışında və "Euronews" televiziyasına müsahibəsində COP29 Sədriyyətinin gündəliyinin əsas istiqamətlərini və çərçivəsini müəyyən etdiyini bildirdi. Samir Nuriyev bu təzislərdə əks olunduğu kimi, xüsusilə neft və təbii qaz ehtiyatları ilə zəngin olan ölkələrə münasibətə ədalətli yanaşmanın və bu dövlətlərin fəaliyyətlərinin onların ətraf mühit məsələlərinə verdiyi töhfə müqabilində qiymətləndirilməsinin vacibliyini vurğuladı.

Təşkilat Komitəsinin sədri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının iclasındakı çıxışında və "Euronews" televiziyasına müsahibəsində COP29 Sədriyyətinin gündəliyinin əsas istiqamətlərini və çərçivəsini müəyyən etdiyini bildirdi. Samir Nuriyev bu təzislərdə əks olunduğu kimi, xüsusilə neft və təbii qaz ehtiyatları ilə zəngin olan ölkələrə münasibətə ədalətli yanaşmanın və bu dövlətlərin fəaliyyətlərinin onların ətraf mühit məsələlərinə verdiyi töhfə müqabilində qiymətləndirilməsinin vacibliyini vurğuladı. Təşkilat Komitəsinin sədri bu günlərdə Azərbaycanın 2020-ci il ilə müqayisədə 2030-cu ilədək metan emissiyalarının həcminin 30 faiz azaldılması hədəfini ehtiva edən "Global Metan Vədi" nə qoşulduğunu bildirdi. Azərbaycan Respublikasında 2024-cü ilin "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planının artıq təsdiqləndiyini, COP29-un keçirilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planının hazırlandığını diqqətə çatdıran Təşkilat Komitəsinin sədri hər iki Tədbirlər Planı arasında uzlaşmanın təmin edilməsinin önəmini vurğuladı.

Milli maraqlara zidd olan əməllərin qarşısı qətiyyətlə alınır

Uzun illər ərzində xarici qüvvələrin Azərbaycanda qurduqları şəbəkə vasitəsilə qarışıqlıq yaratmaq cəhdləri uğursuzluğa düşüb. Belə çirkin metodlarla daxili sabitliyə xələl gətirmək cəhdlərinin qarşısının vaxtında alınması ölkəmizin daim artan gücünün, qüdrətinin müsbət göstəricisidir.

Azərbaycan xalqının milli maraqlarına, Azərbaycan dövlətinin əleyhinə qarşı fəaliyyət göstərən "Toplum TV" kimi şəbəkələrin müəyyən edilməsi və neytrallaşdırılması olduqca vaxtında atılmış bir addımdır. Bundan sonra da ölkə daxilində sabitliyi, əmin-amanlığı pozmağa yönələn bütün cəhdlərin qarşısı qətiyyətlə alınacaq. Xalqımızın milli maraqlarına zidd olan pozuculuq əməlləri törədən kimliyindən asılı olmadan layiqli cəzalarını almalıdırlar.

Azərbaycan "yaşıl enerji"nin həm də tranzitini həyata keçirəcək

Özbəkistan və Qazaxıstan bərpaolunan enerjilərini ölkəmiz üzərindən ixrac edəcəklər

Azərbaycanın və Qazaxıstanın energetika nazirlikləri arasında enerji sahəsində strateji tərəfdaşlığa dair saziş layihəsinin hazırlanması ilə bağlı məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Eləcə də Qazaxıstan neftinin Azərbaycanı keçməklə çoxistiqamətli tranziti üzrə praktiki addımlar atılması, bu xüsusda Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) kəməri ilə illik 1,5 milyon ton neftin nəqli ilə bağlı razılaşmanın həyata keçirilməsi, tədarük həcminin tədricən artırılması istiqamətində

SOCAR və "KazMunayQaz" arasında əməkdaşlıq yüksək qiymətləndirilib.

Deiyənlərə onu əlavə edək ki, Qazaxıstan BTC layihəsinin həyata keçirilməsində Azərbaycan daim dəstəkləyib. O cümlədən 1999-cu ildə İstanbul şəhərində kəmərin marşrutunu müəyyənləyən sənədi Azərbaycan, Cürüstən, Türkiyə, ABŞ prezidentləri ilə birgə Qazaxıstanın dövlət başçısı da imzalamışdı. Bu komərə xeyli müddətdir Qazaxıstan nefti də vurulur.

Qərbin antiAzərbaycançı şəbəkəsi ifşa olunur

Qərb institutları və onların maliyyələşdirdiyi qurumlar Azərbaycana qarşı yenə qaraxma kampaniyasına başlayıblar: "Azərbaycanı guya insan hüquq və azadlıqlarının pozulması, mediaya qarşı təqib siyasətinin həyata keçirilməsi və digər bu kimi məsələlərdə ittiham edirlər. Lakin gün kimi aydındır ki, bu ittihamların heç bir əsası yoxdur. Əvvəla ona görə ki, demokratik inkişaf yolunu seçmiş və bu yolda inamlı addımlarla irəliləyən Azərbaycan belə ucuz vasitələrə ehtiyac duymur. İkincisi isə, demokratiya bir prosesdir, yəni orada son nöqtə yoxdur. Demokratiyanın zirvəsində olduğunu iddia edən dövlətlər birmənalı olaraq yanılır və dünya ictimaiyyətinə də yanlışlığa çalışırlar. Sadəcə, demokratiya yolunu seçən dövlətlər hər dəfə növbəti mərhələyə keçid edir və prosesi davam etdirirlər. Azərbaycan da demokratik inkişaf yolu ilə gedir və bu istiqamətdə çox ciddi islahatlar həyata keçirir".

Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsinin təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Emin Zamin oğlu Hüseynov Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi təyin edilsin.

2. "Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsinin təyin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 1 dekabr tarixli 3022 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 12, maddə 1438 (Cild I) ləğv edilsin.

3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 mart 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəsmi emblemi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəsmi emblemi haqqında Əsasnamə" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəsmi embleminin təsviri" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 mart 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 7 mart tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəsmi emblemi haqqında Əsasnamə

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin (bundan sonra - Xidmət) rəsmi emblemi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təhlükəsizliyini təmin edən orqanın rəmzidir. O, Xidmətin hər bir əməkdaşına Xidmətin fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun məsələlər üzrə öz xidməti vəzifələrini vicdanla və layiqincə yerinə yetirmək borcunu xatırladır.

2. Xidmətin rəsmi emblemi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təhlükəsizliyini təmin edən orqanın əməkdaşlarının, həmçinin silah, xüsusi vasitə, texnika və digər əmlakın Xidmətə mənsubiyyətini bildiren nişandır.

3. Xidmətin rəsmi emblemi onun hərbi qulluqçularının geyim formasında və fərqlənmə nişanlarında yerləşdirilir. Xidmətin rəsmi emblemi onun blanklarında və inzibati binalarının adı göstərilən lövhələrində də yerləşdirilə bilər.

4. Xidmətin rəsmi embleminin təsvirindən istifadəyə aşağıdakı hallarda yol verilir:

4.1. Xidmətin çap məhsullarında, kino, video və fotomateriallarında;

4.2. Xidmətin sifarişli ilə hazırlanan reklam-informasiya məhsullarında (bukletlər, təqvimlər, nişanlar, vimpeller, saatlar, medalyonlar, dəfərxana lovazimatları, süvenirlər və digər məhsullar).

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 7 mart tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəsmi embleminin Təsviri

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəsmi emblemi qızılı haşiyəli qara dairə formasındadır. Dairənin kənarında qövs boyunca qızılı hərflərlə yuxarıda "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN", aşağıda "TƏHLÜKƏSİZLİK XİDMƏTİ" sözləri yazılmışdır. "AZƏRBAYCAN" sözündən əvvəl və "PREZİDENTİNİN" sözündən sonra qızılı rəngdə səkkizbucaqlı ulduz təsvir edilmişdir.

Dairənin mərkəzində Azərbaycan Respublikası Dövlət Gerbinin təsviri verilmişdir. Həmin təsvirin sol və sağ tərəflərində iti ucları aşağıda bir-biri ilə birləşən və kəsiçi tərəfləri dairənin kənarına baxan qızılı rəngdə iki ədəd qılnc yerləşir (rəsmi emblemin şəkli əlavə edilir).

"Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəsmi embleminin təsviri" nə əlavə

Elektrik mühərrikli nəqliyyat vasitələrindən istifadənin təşviq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Karbon emissiyalarının azaldılmasında, enerji səmərəliliyinin yüksəldilməsində və nəqliyyat sənayesində innovasiyaların təşviqində elektrik mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin rolunu nəzərə alaraq, dayanıqlı və ekoloji cəhətdən təmiz nəqliyyat vasitələrindən istifadənin stimullaşdırılması daha təmiz və dayanıqlı nəqliyyat sistemə keçidi sürətləndirmək üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan elektrik nəqliyyat vasitələrindən istifadənin genişləndirilməsini, zəruri infrastrukturun inkişafını, habelə ümumi nəqliyyat sistemə inteqrasiyanı təmin edən normativ hüquqi bazanın formalaşdırılması zəruridir.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) Azərbaycanca keçirilməsi, Azərbaycanın 2030-cu ilədək sosial-iqtisadi inkişafa dair milli prioritetlərindən birinin "Təmiz ətraf mühit və yaşıl artım ölkəsi" kimi müəyyən edilməsi, 2024-cü ilin "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"

elən edilməsi bu sahədə aparılan məqsədyönlü və ardıcıl dövlət siyasətinin təzahürüdür.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. elektrik mühərrikli nəqliyyat vasitələrindən istifadənin və elektrik enerjisi doldurma məntəqələrinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, həmin məntəqələrin yaradılması işlərinə sahibkarlıq subyektlərinin cəlb edilməsi məqsədilə normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin, "Azərənjeri" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin və "Azərişiq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin təklifləri əsasında elektrik enerjisi doldurma məntəqələrinin quraşdırılması üçün yerləri bir ay müddətində müəyyən etsin;

1.3. elektrik enerjisi doldurma məntəqələrinin quraşdırılması, zəruri infrastrukturun yaradılması, habelə həmin məntəqələrin dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsi üçün "Azərişiq" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və "Azərənjeri" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən müvafiq tədbirlər görülməsini təmin etsin;

1.4. bu Sərəncamın 1.3-cü bəndində nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədilə "Azərənjeri" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin və "Azərişiq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin təklifləri əsasında cari ilin və növbəti ilin dövlət büdcəsindən müvafiq vəsait ayrılması üçün tədbirlər görsün;

1.5. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 mart 2024-cü il

"Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" və "Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında və Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun təbiiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 4 oktyabr tarixli 401 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 10, maddə 716 (Cild I) 2.3-cü bəndinə "Maliyyə Nazirliyi" sözlərindən sonra "və Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi" sözləri əlavə olunsun və həmin bənddə "keçirir" sözü "keçirilər" sözü ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 20 iyul tarixli 544 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 7, maddə 481 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumları İş üzrə Dövlət Komitəsi haqqında Əsasnamə"nin 7.9-3-cü bəndindən "pul vəsaitlərinin və ya digər" sözləri çıxarılsın və həmin bəndə "maliyyələşdirilməsinə qarşı" sözlərindən sonra "o cümlədən hədəfli maliyyə sanksiyalarının təbiiq ilə bağlı" sözləri əlavə edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 28 oktyabr tarixli 138 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 10, maddə 794 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin Əsasnaməsi"ndə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 5.8-1-ci bənddən və 5.8-2.2-ci yarımbənddən "pul vəsaitlərinin və ya digər" sözləri çıxarılsın;

3.2. 5.8-2.1-ci yarımbənddən birinci halda "pul vəsaitlərinin və ya digər" sözləri çıxarılsın və həmin yarımbənddə "pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi" sözləri "əmlakın leqallaşdırılmasına, terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə, kütləvi qırğın silahlarının yayılması və yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 18 aprel tarixli 391 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 4, maddə 323 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamə"nin 9.32-1-ci bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"9.32-1. notariuslara və qeyri-hökumət təşkilatlarına, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azər-

baycan Respublikasındakı filial və ya nümayəndəliklərinə münasibətdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı, o cümlədən hədəfli maliyyə sanksiyalarının təbiiq ilə bağlı qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada və hallarda nəzarət orqanının funksiyalarını həyata keçirmək";

5. "Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 9 fevral tarixli 48 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 2, maddə 61 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

5.1. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş Əlavə II - "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamə"nin 8.29-1-ci bəndi ləğv edilsin;

5.2. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş Əlavə VII - "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinin Qiymətli Metallara və Qiymətli Daşlara Nəzarət Dövlət Xidməti haqqında Əsasnamə"nin 8.2-1-ci bəndi ləğv edilsin.

6. "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 20 oktyabr tarixli 1410-IVQ nömrəli Qanununun təbiiq və sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dövlət tənzimlənməsinə dair əlavə tədbirlər barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 26 oktyabr tarixli 660 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 10, maddə 1132 (Cild I) 1.1-ci bəndindən "pul vəsaitlərinin və ya digər" sözləri çıxarılsın və həmin bənddə "Azərbaycan Respublikası Qanununun" sözləri "və "Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarının" sözləri ilə, "həmin Qanunla" sözləri "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə" sözləri ilə əvəz edilsin.

7. "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 16 dekabr tarixli 461-VQD nömrəli Qanununun təbiiq barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 23 dekabr tarixli 1175 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 12, maddə 2093 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

7.1. adında və preambulada "461-VQD" sözləri "461-VQ" sözləri ilə əvəz edilsin;

7.2. 3-cü hissədən "pul vəsaitlərinin və ya digər" sözləri çıxarılsın və həmin hissədə "Azərbaycan Respublikasının Qanununa" sözləri "və "Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına" sözləri ilə əvəz edilsin.

8. "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Monitoring Xidmətinin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezi-

dentinin 2018-ci il 25 may tarixli 95 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 5, maddə 963 (Cild I) 2-ci hissəsindən "pul vəsaitlərinin və ya digər" sözləri çıxarılsın və həmin hissədə "siyasətin" sözü "dövlət siyasətinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

9. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 30 dekabr tarixli 911 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 12, maddə 1954 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi haqqında Əsasnamə"də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

9.1. 2.0.3-cü yarımbənddən "pul vəsaitlərinin və ya digər" sözləri çıxarılsın;

9.2. 3.0.68-ci yarımbənddən "pul vəsaitlərinin və ya digər" sözləri çıxarılsın və həmin yarımbənddə "monitorinq iştrakçılarının, monitorinqdə iştirak edən digər şəxslərin, nəzarət və digər dövlət orqanlarının" sözləri "öhdəlik daşıyan şəxslərin, "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 12-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş şəxslərin, nəzarət orqanlarının və digər dövlət orqanlarının (qurumlarının)" sözləri ilə əvəz edilsin.

10. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 4 aprel tarixli 3199 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 4, maddə 339 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi"ndə 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" üzrə Tədbirlər Planı"nın "Prioritet 3. Maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi və cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində tədbirlər" hissəsinin adından, 3.4-cü bəndin "Tədbirin adı", "İlkin nəticə", "Yekun nəticə" sütunlarından və 3.5-ci bəndin "Tədbirin adı" sütunundan "pul vəsaitlərinin və ya digər" sözləri çıxarılsın.

11. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

11.1. "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 31.8-ci maddəsinə uyğun olaraq, illik maliyyə hesabatının Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsinə görə inzibati məsuliyyəti müəyyən edən normativ hüquqi aktın layihəsini iki ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

11.2. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 mart 2024-cü il

Azərbaycan qadınlarının "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq, 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikasının ictimai həyatında səmərəli fəaliyyətlərinə görə aşağıdakı şəxslər "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər:

Atamoglanova Natəvan Dəmirçi qızı
Behbudova Gülşən Behbud qızı
Əhmədova Kəhlik Talış qızı
Əliyeva Gültəkin Budaq qızı
Haqverdiyeva Sevdə Haqverdi qızı
Həsənova İlhamə Hüseyn qızı
Hüseynova Mariya Pavlovna
Hüseynova Reyhan Kamranovna
Hüseynova Zərifə Bəşir qızı
Mehraliyeva Sevil Əli qızı
Məsimova Taliyə Fəxrəddin qızı
Ramazanova Bədalcaamal Süleyman qızı.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 mart 2024-cü il

Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsinin təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Elçin Mustafa oğlu Yusubov Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi təyin edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 mart 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri.

Yenidən Prezident seçilməyiniz münasibətilə Sloveniya Respublikasının vətəndaşları adından və şəxsən öz adımdan Sizə səmimi ortaq maraqları paylaşırıq. İnənəm ki, Siz bu sahədə, xüsusilə Bakının COP29-a evsahibliyi etməsi fonunda ölkəmizin və xalqımızın hərəroffli inkişafını təmin etmək naminə səy-lərinizi davam etdirəcəksiniz.

Zati-aliləri, xahiş edirəm ön yüksək cəhərimizi qəbul edin.

Hörmətlə,

Natasha Pirts MUSAR,
Sloveniya Respublikasının Prezidenti

Zati-aliləri.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə səmimi təbriklərimi qəbul edin.

Azərbaycan xalqının təhlükəsizliyini, iqtisadi inkişafını və əmin-amanlığının təmin olunmasında Sizə yeni böyük nailiyyətlər arzu edirəm.

Əminəm ki, yenidən Prezident seçilməyiniz ikitərəfli əlaqələrimizin daha da möhkəmlənməsinə töhfə verəcək və Ukrayna-Azərbaycan əməkdaşlığımızı yeni dinamik səviyyəyə çıxaracaq.

Beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlər daxilində iki dövlətin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyünə Ukraynanın və Azərbaycanın qarşılıqlı dəstəyi olduqca vacibdir.

Bu gün Ukrayna xalqı Rusiyaya qarşı mübarizədə öz azadlığını müdafiə edərkən Azərbaycan Respublikasının həmrəyliyi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Biz humanitar yardıma, Rusiya ilə müharibədən zərər çəkmiş şəhərlərin infrastrukturunun yenidən qurulması, azad edilmiş Ukrayna ərazilərinin minalardan təmizlənməsi prosesində iştirakı görə minnətdarıq.

Mən Ukrayna-Azərbaycan əməkdaşlığına mühüm dinamika verən şəxsi konstruktiv və səmimi dialoqumuzu yüksək qiymətləndirirəm. Əminəm ki, hörmət və etimada əsaslanan strateji tərəfdaşlıq bundan sonra da möhkəmlənəcəkdir.

Mən Azərbaycanın Ukraynanın sülh formulunun implementasiyasına cəlb olunmasına və İsvaçədə keçiriləcək ilk Sülh Sammitində iştirakınıza ümid edirəm.

Cənab Prezident, Sizə möhkəm cansağlığı, enerji və ali dövlət fəaliyyətinizə yeni uğurlar arzu edirəm.

Hörmətlə,

Volodimir ZELENSKI,
Ukraynanın Prezidenti

Zati-aliləri.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizə və xalqınıza təbriklərimi, ön xoş arzularımı çatdırıram.

Qarşdakı illərdə Sizinlə və hökumətinizlə işləməyi səbirsizliklə gözləyirəm.

Sizə olan ön yüksək cəhərimizi qəbul etməyinizi xahiş edirəm. Yeni səlahiyyət müddətində zati-alinizə daha böyük uğurlar diləyirəm.

Hörmətlə,

Mette FREDERİKSEN,
Danimarkın Baş naziri

Baş nazir Əli Əsədov Dünya Bankının vitse-prezidenti ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov martın 7-də Dünya Bankının Avropa və Mərkəzi Asiya regionu üzrə vitse-prezidenti Antonella Bassaninin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

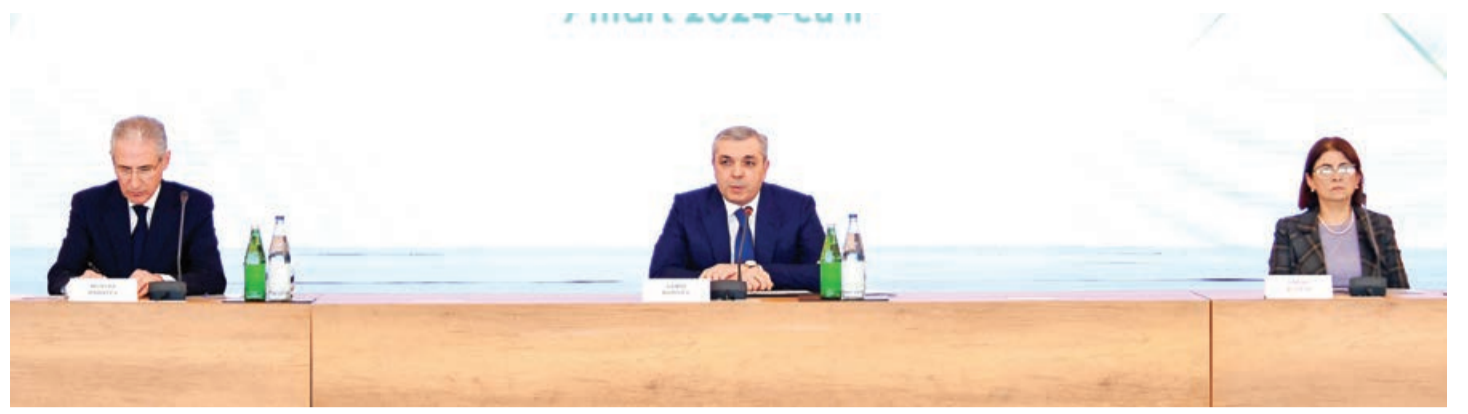
Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə Azərbaycan ilə Dünya Bankı arasında uzunmüddətli səmərəli tərəfdaşlığın mövcud olduğunu bildirilib. Ötən müddət ərzində müxtəlif sahələri əhatə edən birgə layihələrin uğurla həyata keçirilməsindən məmnunluq ifadə olunub.

Görüşdə Azərbaycanın dayanıqlı və rəqabətqabiliyyətli iqtisadiyyatın təmin edilməsi, sahibkarlıq fəaliyyətinin stimullaşdırılması, qeyri-neft iqtisadiyyatının inkişaf etdirilməsi, məşğulluğun artırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verib.

Eyni zamanda Azərbaycanın "yaşıl enerji"yə keçid strategiyası, həyata keçirilən enerji səmərəliliyi və bərpaolunan enerji layihələri, ölkəmizin iqlim dəyişmələrinin fəsadlarına qarşı mübarizəyə verdiyi töhfəsi haqqında söhbət açılıb.

Görüşdə Azərbaycan ilə Dünya Bankı arasında bir çox istiqamətlərdə tərəfdaşlığın perspektivləri, əməkdaşlıq gündəliyində duran prioritet layihələrin icrası, Dünya Bankının yeni Ölkə Tərəfdaşlıq Çərçivəsinin hazırlanması, habelə cari ilə ölkəmizdə keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) çərçivəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub.

COP29 ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsinin ikinci iclası keçirilib

Martın 7-də BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) keçirilməsi ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsinin ikinci iclası olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri, Təşkilat Komitəsinin sədri Samir Nuriyev Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına müvafiq olaraq, ilk iclasdan ötən müddət ərzində COP29-a hazırlıq çərçivəsində görülmiş işləri qeyd etdi. Samir Nuriyev dövlətimizin başçısının sərəncamı ilə Təşkilat Komitəsinin tərkibinin daha da genişləndirildiyini, Milli Məclisin deputatlarının və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin təmsilçiliyi ilə inklüzivliyin təmin olduğunu diqqətə çatdırdı.

Təşkilat Komitəsinin sədri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının iclasındakı çıxışında və "Euronews" televiziya məhsulunda COP29 Sədrliyinin gündəliyinin əsas istiqamətlərini və çərçivəsini müəyyən etdiyini bildirdi. Samir Nuriyev bu təzislərdə əks olunduğu kimi, xüsusilə neft və təbii qaz ehtiyatları ilə zəngin olan ölkələrə münasibətdə ədalətli yanaşmanın və bu dövlətlərin fəaliyyətlərini onların ətraf mühit məsələlərinə verdiyi töhfə müqabilində qiymətləndirilməsinin vacibliyini vurğuladı. Təşkilat Komitəsinin sədri bu gündəlikdə Azərbaycanın 2020-ci ilə müqayisədə 2030-cu ilədək metan emissiyalarının həcminin 30 faiz azaldılması hədəfini ehtiva edən "Qlobal Metan Vədi"ni qeyd etdi.

Azərbaycan Respublikasında 2024-cü ilin "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan

edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planının artıq təsdiqləndiyini, COP29-un keçirilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planının hazırlanmış diqqətə çatdırılan Təşkilat Komitəsinin sədri hər iki Tədbirlər Planı arasında uzlaşmanın təmin edilməsinin önəmini vurğuladı.

Samir Nuriyev BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Katibliyi ilə aparılan işlərə toxunaraq, ölkəmizin hazırlıq səviyyəsinin BMT tərəfindən müsbət qiymətləndirildiyini qeyd etdi.

Təşkilat Komitəsinin sədri COP29-da Azərbaycanın Qoşulma Hərəkətində uğurlu sədrlik təcrübəsini və digər beynəlxalq təşkilatlarda fəal təmsil olunmasını nəzərə alaraq, ölkəmizin global Cənub və global Şimal arasında körpü rolunu oynamağa qadir olduğunu və COP29-da global həmrəyliyə və konsensusa nail olmasını istiqamətində söyləyərək əməkdaşlığını bildirdi.

Samir Nuriyev həmçinin Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri (BƏƏ), Azərbaycan və Braziliya arasında COP-la bağlı "Üçlük" mexanizminin yaradılmasının tədqiqatçı addım olduğunu bildirdi.

Daha sonra ekologiya və təbii sərvətlər naziri, COP29-un müəyyən edilmiş prezidenti Muxtar Babayev çıxış edərək ölkəmizin COP29-a sədrliyindən irəli gələn məsələlərin müzakirəsi məqsədilə Türkiyə, Almaniya, BƏƏ və Keniyaya səfərləri, xarici ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların iqlim məsələlərinə məsul rəsmi şəxsləri ilə keçirdiyi görüşlər barədə məlumat verdi. Muxtar Babayev bu mötəbər tədbirə hazırlıq prosesi çərçivəsində daha çox səfər və görüşün təşkil olunacağını qeyd edərək, növbəti səfərin Çinə olacağını diqqətə çatdırdı.

Rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev COP29-a hazırlıq prosesində

nəqliyyat məsələlərinin həlli istiqamətində atılan addımlar barədə məlumat verdi.

Xarici işlər nazirinin müavini, COP29-un Baş danışıqçısı Yalçın Rəfiyev Azərbaycanın COP29 prioritetləri və təşəbbüsləri, müxtəlif tərəf müqabiləri ilə təmaslar barədə danışıb.

COP29 Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri Nəriman Çarçalova təşkilatı-logistika məsələləri və hazırlıq işləri barədə məlumat verdi.

Milli Məclisin deputatı Nigar Arpadarova iqlim dəyişikliyi üzrə yüksək səviyyəli çempion kimi öz fəaliyyəti barədə danışıb.

Deputat Fatma Yıldırım parlament diplomatiyası və iqlim dəyişiklikləri, həmçinin Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin COP29-la bağlı fəaliyyəti barədə məlumat verdi.

Gənc İqlim çempionu Leyla Həsənova bu statusda keçirdiyi görüşlər və apardığı fəaliyyət barədə məlumat verdi.

Azərbaycan Respublikası Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin icraçı direktoru Aygün Əliyeva və "Sağlamlığa Xidmət" İctimai Birliyinin icraçı direktoru, "Environmental Protection First" Koalisiyasının həmtəşəbbüsü Pərvanə Vəliyeva COP29-da vətəndaş cəmiyyətinin rolu barədə danışıaraq, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin də Təşkilat Komitəsinə daxil edilməsinin yüksək qiymətləndirildiyini, milli və beynəlxalq QHT-lər, özəl və dövlət sektorlarının nümayəndələrinin birgə əməkdaşlığını tədqiqatçı olduğunu bildirdilər.

İclasın sonunda COP29-un təşkili və keçirilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planının icrası və digər aidiyyəti məsələlər üzrə tapşırıqlar verildi.

Azərbaycan ilə Ermənistan arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə komissiyaların 7-ci görüşü keçirilib

Martın 7-də Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sərhəddə Azərbaycanın Baş nazirinin müavini Şahin Mustafayev və Ermənistanın baş nazirinin müavini Mher Qriqoryanın sədrliyi ilə iki ölkə arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə Dövlət Komissiyasının, həmçinin Ermənistan ilə Azərbaycan arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə Komissiyanın yeddinci görüşü keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə tərəflər delimitasiya

məsələləri üzrə fikir mübadiləsi aparıb, Azərbaycan ilə Ermənistan arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üz-

rə Dövlət Komissiyasının, həmçinin iki ölkə arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə Komissiyanın birgə fəaliyyəti haqqında Əsasnamə layihəsinin razılaşdırılmasına başlayıb, habelə delimitasiya işlərinin görülməsinin qaydası üzrə müvafiq təlimatların layihələrini müzakirə ediblər.

Tərəflər komissiyaların birgə fəaliyyəti haqqında Əsasnamə layihəsinin razılaşdırılmasını ən qısa zamanda başa çatdırmaq barədə sövdələşiblər.

Onlar həmçinin komissiyaların növbəti görüşünün keçirilməsinin tarixi və yerini işçi qaydada müəyyən etmək barədə razılığa gəliblər.

Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının növbəti iclası olub

Prezident İlham Əliyevin 2017-ci il 17 mart tarixli Sərəncamı ilə yaradılmış Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının növbəti iclası keçirilib.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, iclasda dövlət başçısının sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı" çərçivəsində ötən il ərzində görülmüş işlər, əldə edilmiş nəticələr və qarşıda duran vəzifələr müzakirə edilib.

Baş nazirnin müavini, Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının sədri Əli Əhmədov 2023-cü il ərzində qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınması sahəsində görülmüş işlər və əldə edilmiş nailiyyətlər barədə ətraflı məlumat verib.

Komissiyanın sədri son illər dövlət tərəfindən həyata keçirilən sistemli və məq-

sədyönlü tədbirlərin vətəndaşların əmək hüquqlarının qorunması, işçilərin maddi, sosial tələbatlarının ödənilməsi və layiqli həyat səviyyələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşmasına səbəb olduğunu qeyd etdi.

Komissiyanın fəaliyyəti dövründə əmək müqaviləsi bildirişlərinin sayında 41,8 faiz, fiziki şəxs fərdi sahibkarların sayında 66,4 faiz, sadələşdirilmiş vergi üzrə sabit məbləğin ödənilməsi haqqında qəbz əldə etmiş sabit vergi ödəyicilərinin sayında isə 7,5 dəfədən çox artımın qeydə alındığı vurğulanıb.

İclasda əmək və əhəlinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini, Qanunvericilik və idarəetmə üzrə işçi qrupunun rəhbəri Anar Əliyevin əmək münasibətlərinə və bu sahədə qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınması üçün hazırlanmış qanunvericilik layihələrinə və İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin rəis müavini, Qeyri-formal məşğulluq nəticəsində yaranan gəlirlərin gizlədilməsinin səbəblərinin aradan qaldırılması üzrə işçi qrupun rəhbəri İlkin Vəliyevin qeydiyyatsız əmək fəaliyyətinin qarşısının alınması sahəsində

görülmüş tədbirlər və vergi nəzarəti tədbirlərinə dair məruzələri dinlənilib.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin nümayəndəsi aqrar sahədə qeyri-formal məşğulluğun əsas xüsusiyyətləri, qlobal statistik göstəricilər, mövsümi (müvəqqəti) məşğulluqla əlaqədar münasibətlərin tənzimlənməsi mexanizmləri ilə bağlı dünya təcrübəsi və aqrar sahədə çalışan mövsümi işçilər üzrə tənzimlənmənin təkmilləşdirilməsi üzrə təqdimat edib.

"Azərbaycan Respublikasında qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı"nın icrası ilə əlaqədar təqdim ediləcək hesabatın layihəsi müzakirə olunaraq qəbul edilib.

Sonda komissiyanın sədri tərəfindən qarşıda duran vəzifələrə bağlı, o cümlədən ölkədə qeyri-formal məşğulluq sahəsində qanunvericilik aktlarının təkmilləşdirilməsinə, nəzarət tədbirlərinin gücləndirilməsinə, çevik mexanizmlər vasitəsilə işəgötürənlər və işçilər əmək müqaviləsi bağlamağa stimullaşdırılan tədbirlərin, həmçinin maarifləndirici tədbirlərin artırılmasına dair tapşırıqlar verilib.

Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlıq gündəliyinin perspektivləri müzakirə olunub

Martın 7-də Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyənin xarici işlər nazirinin müavini Yasin Ekrem Serim ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə iki ölkə arasında iktisadi, regional və çoxtərəfli əməkdaşlıq gündəliyinin perspektivləri, bölgədəki cari vəziyyət, Azərbaycan-Ermənistan sülh prosesi ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Ölkələrimizin bütün səviyyələrdə strateji mütəfəqlik münasibətlərinin daha da genişləndirilməsi istiqamətində söylər-

den məmnunluq ifadə olunub. Azərbaycan-Türkiyə strateji mütəfəqlik gündəliyinin siyasi, iqtisadi, ticarət, hərbi, müdafiə sənayesi, enerji təhlükəsizliyi, investisiyalar, nəqliyyat və kommunikasiya, humanitar, təhsil, mədəniyyət və digər sahələr üzrə daha da genişləndirilməsinin vacibliyi qeyd olunub.

Nazir Ceyhun Bayramov Antalya Diplomatiya Forumunun yüksək səviyyəli təşkili ilə bağlı təəssürlərini bölüşüb, qarşılıqlı diplomatik təmsilçiliklərinin sayına görə dünyada üçüncü yeri yüksəlməsi ilə fəxr etdiyini bildirdi. Azərbaycan-Türkiyə Universitetinin yaradıl-

ması istiqamətində qərarın iki ölkə arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığı daha da dərinləşdirəcəyini diqqətə çatdırdı.

Görüşdə nazir Ceyhun Bayramov qarşı tərəfi Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh prosesi istiqamətində atılan son addımlar barədə məlumatlandırdı.

Nazir bölgədə sülh və sabitliyin bərqəsur olması üçün Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı iddialardan əl çəkməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər iktisadi, regional və beynəlxalq məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycanın Rusiya ilə ticarət dövriyyəsi dinamik artır

Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov Rusiya Federasiyasının iqtisadi inkişaf naziri Maksim Reşetnikovla görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə iqtisadi-ticarət əməkdaşlığının aktual məsələləri müzakirə edildi.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov Azərbaycanın Rusiya ilə iqtisadi əlaqələrin inkişafına önəm verdiyini vurğulayıb. Ölkələrimiz arasında imzalanmış 260-dan çox sənədin münasibətlərimizin xoşniyyətli şəkildə genişləndirilməsi üçün mühüm hüquqi baza yaratdığı vurğulanıb. Bildirilib ki, Azərbaycanın qeyri-neft ixracatında ən böyük dövrüyyəsi dinamik artır. 2023-cü ildə Rusiya ilə ticarət dövriyyəsinin həcmi təxminən 4,5 milyard ABŞ dolları təşkil edib. 2022-ci ilə müqayisədə ötən il

qonşu ölkə ilə ticarət dövriyyəsi 17 faiz artıb. Rusiya ilə iqtisadi əlaqələrin güclənməsi fonunda ölkələrimizin işğar dairələrinin genişlənməsi imkanlarından yararlanma bəzilər. Diqqətə çatdırılıb ki, Rusiya ilə ticarət, nəqliyyat, sənaye, turizm, ətraf mühitin qorunması, kənd təsərrüfatı, gömrük və digər istiqamətlər üzrə tərəfdaşlığın inkişafı üçün böyük potensial var.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan-Rusiya və Rusiya-Azərbaycan işğar sularını biznes dairələrində qarşılıqlı faydalı işbirliyinin qurulmasına mühüm platformadır. Ölkəmizdə yaradılmış inklüziv biznes mühiti barədə məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, sahibkarlar sənaye zonaları, Ələt Azad İqtisadi Zonası, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə təklif olunan biznes imkanlarından yararlanma bəzilər. Diqqətə çatdırılıb ki, Rusiya ilə ticarət, nəqliyyat, sənaye, turizm, ətraf mühitin qorunması, kənd təsərrüfatı, gömrük və digər istiqamətlər üzrə tərəfdaşlığın inkişafı üçün böyük potensial var.

Rusiyanın iqtisadi inkişaf naziri Maksim Reşetnikov Azərbaycanla iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri, o cümlədən qarşılıqlı ticarətin artan tenden-

siyati, birgə istehsal və digər sahələr üzrə səmərəli əməkdaşlığa dair göstəriciləri müzakirə etdi. Vurğulanıb ki, qeyri-neft sənayesi üzrə birgə layihələr uğurla həyata keçirilir. Nümayəndə heyətləri arasında mütəmadi olaraq keçirilən görüşlərin və tədbirlərin əlaqələrin möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynadığını qeyd edildi. Maksim Reşetnikov tərəfdaşlığın inkişaf etdirilməsi imkanları və bu sahədə təşəbbüslər haqqında düşüncələrini bölüşüb.

Görüşdə Azərbaycan-Rusiya əməkdaşlığının inkişafının əsas istiqamətləri üzrə Yol Xəritəsinin icrası ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Tərəflər ticarət, nəqliyyat, biznes dairələri arasında əlaqələrin gücləndirilməsi, əməkdaşlıq üçün yeni sahələrin müəyyən edilməsi və digər məsələlər haqqında müzakirələr aparılıb.

8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günüdür

Xoşbəxt qadın güclü cəmiyyətin təməlidir

Azərbaycan milli təfəkküründə Vətən həmişə Ana obrazında təsvir edilmişdir. Qadın mütəqəddəs sayılmış, Ana adı ən ideal mənəvi dəyərlərlə bərabər tutulmuşdur. "Qadın cəmiyyətinin bütövlük rəmzi, elin, yurdun, ocağın abadlığı, möhtəşəmliyi" deyirlər. İnkişafa doğru gedən yollar, atılan müdriklər, qazanılan böyük uğurlar həm də bu nəcib zümrənin fədakarlığı və zəkasi sayəsində başa gəlir.

Vətən uğrunda fədakarlıq, nikbin ruh, xeyirxah əməllər, ədalətli qərarlar Azərbaycan qadınının təməli xarakteridir. Bizim xanımlar tarixin bütün dövrlərində mənsub olduğu nəslin, elin, obanın yükünü daşımaqdan qürur duyurlar. Əməlləri ilə hər zaman bu ucaqlıqda qərar tutmağa çalışıblar.

Bu gün qadınlarımızın Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında artan rolunu və mövqeyi bizim milli dövlətçilik tariximizin ən böyük uğurlarıdır.

Bu uğurlar bir tərəfdən Azərbaycan qadın fəalliyəti sahəsində çoxoxşarlıq tarixi sۆykənən zəngin ənənələr, digər tərəfdən isə ölkə rəhbərinin həyata keçirdiyi strateji inkişaf xəttində qadın siyasəti ilə bağlı seçilmiş prioritetlər üzərində qərar tutur. Prezident İlham Əliyevin bu il 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlarına təbrik məktubunda xalqımızın hər zaman xanımlarımızda dərin ehtiram bəslədiyi xüsusi qeyd olunur: "Zəngin mənəvi-oxlaq sərəvətlərimizin qorunub saxlanması və günümüzədək layiqincə yaşadılması anarımızın adı ilə siz bağlınıdır. Gözəlliyi, zərifiyyəti və nəcibliyi ilə seçilən Azərbaycan qadınları həmçinin hünər və igidlik göstərərək tariximizə parlaq səhifələr yazmışlar. Onlar tələpəli bütün sınaqlarında həmişə cəmiyyətimizə əsl mənəvi dəyər olmuş, 44 günlük Vətən müharibəsindəki fədakarlıqları ilə bu gərəyi bir daha sübuta yetirmişlər".

Bu gün Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın şəxsinde Azərbaycan qadını tarixdə layiq olduğu böyük zirvəyə yüksəlmişdir. Mənəvi-insani dəyərlərə xitab, xalqın arzu və amallarının gerçək həyata çevrilməsi Prezident İlham Əliyevin işıqlı qayəsindədir. Qarşıya qoyduğu, reallaşdırdığı ali məqsədlər yüksək ideallardır. Azərbaycan Prezidenti bu məqsədlərə doğru aparan haqq yolunda ona görə bu qədər uğurludur ki, ən çətin məqamın hər addımında ümumxalq dəstəyindən güc alır. Bu qiyyətli, möhtəşəm fəaliyyətinin daha bir məntəqli səbəbi də ölkəmizin birinci xanımı Mehriban Əliyeva kimi dönmə silahdaşının,

məsələdəsinin, etibarlı yol yoldaşının olmasıdır.

Mehriban xanım Əliyeva xalqımızın qürur duyduğu şəxsiyyətdir...

O, millətin tərəqqisi üçün yenilənə ideyalar sahibidir...

Mehriban xanımın fəaliyyətində məsuliyyət yükü böyükdür...

Ana adı və missiyası Mehriban xanım üçün çox əzizdir. Başladığı hər yeni layihəyə ana qəlbinin hərəkətini qatır. Bütün çıxışlarında ananın adı ilə çağırır, səhərlərində ana qayığı, nəvəsiyi duyulur.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin hər addımı sosial realiteyi dəyişən, daha gözəl, daha sağlam, hər kəs tərəfindən məmnunluqla qarşılanan yaradıcılıq məzmunu daşıyır. Mehriban xanım cəmiyyətin fəal üzvlüyünə bu proseslərin əsas məqsədi kimi yanaşır, insanı müasir həyatımızın ən qiymətli dəyəri kimi qəbul edir. Çünki onun həyata keçirdiyi yüksək amallardır. Bunlar o amallardır ki, tarixin heç bir dönmədə baş qalası, məzmununa xələl gəlmir.

Dünyanı yaşadan, gələcəyə ümidli, inamı sarsılmaz edən belə şəxsiyyətlərin aparıcıları qətiyyətli fəaliyyətləri hər addımında ümumxalq sevgisi ilə əhatə olunur. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin ötən əsrin 90-cı illərində inkişaf xəttində qadın siyasəti ilə bağlı seçilmiş prioritetlər üzərində qərar tutur. Prezident İlham Əliyevin bu il 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlarına təbrik məktubunda xalqımızın hər zaman xanımlarımızda dərin ehtiram bəslədiyi xüsusi qeyd olunur: "Zəngin mənəvi-oxlaq sərəvətlərimizin qorunub saxlanması və günümüzədək layiqincə yaşadılması anarımızın adı ilə siz bağlınıdır. Gözəlliyi, zərifiyyəti və nəcibliyi ilə seçilən Azərbaycan qadınları həmçinin hünər və igidlik göstərərək tariximizə parlaq səhifələr yazmışlar. Onlar tələpəli bütün sınaqlarında həmişə cəmiyyətimizə əsl mənəvi dəyər olmuş, 44 günlük Vətən müharibəsindəki fədakarlıqları ilə bu gərəyi bir daha sübuta yetirmişlər".

Böyük dayaq

Ölkəmizdə qadın fəallığı zəngin tarixi ənənələrə malikdir. Müstəqil dövlətimizin sələfi olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qadınların seçib-seçilmək hüququnu tanıyaraq tarixdə böyük bir səhifə açmışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyevin ötən əsrin 70-ci illərindən başlayaraq respublikaya rəhbərliyi dövrü isə həyatımızın müxtəlif sahələrində olduğu kimi, cəmiyyətimizdə qadın fəallığı ənənələrinin də inkişafı mərhələsindədir.

Ulu Öndərin böyüklüyü həm də onda idi ki, Azərbaycan qadınına layiq olduğu dəyər verirdi, qadınlarımızın ictimai fəallığına mühit yaradırdı, onları ümumxalq mübarizəsinə rühdandırırdı, böyük işlərə istiqamətləndirirdi, xanımlarımıza həm də ən yüksək vəzifələrdə etimad göstərirdi.

Qadınların ictimai fəallığının ilkin mühüm şərti onlara bərabər imkanlar təminlərinin yaradılmasıdır. Belə bir mühit təhsildə, müəyyən sahələrdə çalışıb karyera irəliləyişlərinə nail olmağa, cəmiyyət üçün faydalı işlər yaratmağa, qadınlara qarşı fərqli yanaşmaların ortadan götürülməsinə qədər ən müxtəlif istiqamətləri əhatə edir. Ümmətimizin Lideri fərqişində idi ki, bəşəriyyətin yüksəlişi bu nəcib zümrənin inkişafından, rifahından başlanırdı. Ona görə ki, həyatımızda hər hadisə-

nin təməlinə duran təbiiyədir. Fərdlərin təbiiyəsində isə Ana kimi ali bir missiyaya malik qadınların rolu çox böyükdür. Bütün bunları nəzərə alaraq Heydər Əliyev hələ sovetlərin hakim olduğu dövrdən Azərbaycan qadınlarına hər sahədə yol açmışdır. Onun rəhbərliyi zamanında müxtəlif istehsal və xidmət müəssisələrində, kənd yerlərində çalışıb respublikamıza fayda verən nə qədər gənc qızımız tələbə adını qazanıb, tələmədə böyük bir dönüş nail oldu. Milli mədəniyyətimizi bütün dünyada layiqincə təmsil edən neçə-neçə qadın alimimiz, sənət xadimimiz, səfir və diplomatlarımız yetişdi.

Müstəqilliyimizin ilk illərində cəmiyyətdəki mürəkkəb ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mənəvi problemlərin burulğanına düşən mürd, fədakar, mübariz qadınlarımız 1990-1993-cü illərdə yaşananların sınıqlarına rəğmən bu gün dünya qadınlarının öncüləri sırasına qərar tutur. Bütün dövrlərdə kişilərlə çiyin-çiyinə dayanaraq, öz dəstəyini onlardan bir an belə sırgəməyən Azərbaycan qadını hazırda müstəqil dövlətimizin inkişafı, tərəqqisi istiqamətində görülən ardıcıl işlərdə onlarla birlikdə addımlayır.

44 günlük Vətən müharibəsində ağır yaralara mətanətli, böyük ləqəvətlə dözmə göstərən, ölkəmizin müstəqilliyi, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş oğullarımızın yoxluğu acısını çəkən, 30 il itirilmiş yurdlarımızın, sönmüş ocaqlarımızın həsrəti ilə yaşayaraq Azərbaycan qadını həmin zamanlarda qarşıdakı məsuliyyətini də unutmurdu. Onların dünyaya gətirib təbiiyələndirdiyi övladları Vətənin ərazi bütövlüyünə nail oldular. Silah götürüb Qarabağ uğrunda vuruşdular, Şərqi Zəngəzur uğrunda canlarından keçdilər. Azərbaycan qadınlarının tələməyə "şəhid anası", "şəhid xanımı", "şəhid bacısı", "şəhid qızı" olmaq qisməti yazıldı. Neçə-neçə Azərbaycan qadını da kişilərlə bərabər döyüşlərə atıldı, yurdumuzun azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda həyatını fəda etdi.

Qadın siyasəti yüksəliş mərhələsində

Bu gün Azərbaycan qadını yeni dövrdə özünə düşən vəzifələri yerinə yetirərək ölkədə gedən çoxşaxəli inkişaf proseslərinə öz töhfələrini verir. Bu siyasətə dəstək olmaqla Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan qadınlarına qarşı fərqli yanaşmaların ortadan götürülməsinə qədər ən müxtəlif istiqamətləri əhatə edir. Ümmətimizin Lideri fərqişində idi ki, bəşəriyyətin yüksəlişi bu nəcib zümrənin inkişafından, rifahından başlanırdı. Ona görə ki, həyatımızda hər hadisə-

səhifə açılmışdır. Ən mühüm isə insanlarımızın təfəkküründə yeni düşüncə tərzini formalaşmışdır. Cəmiyyətimizdə xanımlarımızın inkişafını əngəlləyən, onların öz potensial imkanlarını reallaşdırmalarına mane olan bir sıra stereotiplər qırılmışdır. Bu gün getdikcə daha çox insan anlamaya başlayır ki, qadın sözlünün yaratdığı fərqli imkanların qeyri-bərabərliyi deyil, iş və şəxsi həyatda daha çox fədakarlıqdır, məsuliyyətdir, insanlara faydalı olmaqdır istəyidir. Azərbaycan qadını bunu təkcə sözlə deyil, əməlləri ilə sübuta yetirir. Göstərir ki, zərifiş cinsin nümayəndələri də böyük işlər görə, parlaq nəticələr əldə edə bilərlər.

Dəyərlərimizə həssas münasibət

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan qadınlarına müstəqillik ideyası ətrafında sıx birləşərək milli dövlət quruculuğu proseslərinin, ictimai-siyasi hadisələrin fəal iştirakçısı kimi respublikamızın elmi-intellektual potensialının artırılmasına əvəzsiz töhfələr verən əhəmiyyətli qüvvə kimi yanaşır. Onların xüsusi milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasında, təhsil, elm, səhiyyə, mədəniyyət sistemlərində dolğun fəaliyyətləri ilə maarif-pərvər qadın ziyalılarımızın ideyalarını müvəffəqiyyətlə həyata keçirmələrini çıxışlarında dəfələrlə vurğulayır. "Xalqımız xas ənənəvi ailə dəyərlərinə sadiq qalan çağdaş Azərbaycan xanımları eyni zamanda güclü müasirlik duyğusuna və yenilikçi təbiətə sahibdirlər" deyənlərinin müxtəlif sahələrdəki fəallığı, xüsusən də gənclərinin iştirakı, ölkəmizin sosial-iqtisadi və elmi-mədəni potensialının artırılmasında, multikultural və tolerantlik mühitinin qorunmasında qüvvələrini əsirgəmədiklərini yüksək qiymətləndirir. Azərbaycan dövlətinin qadınlarla bağlı aparıcı siyasət ayrı-seçkililiyin bütün formalarını aradan qaldırmaq onların bərabər hüquq və imkanlarının təmin edilməsinə yönəlməlidir.

Hazırda qadınların ictimai həyatda fəal iştirakı məsələsi zaman keçdikcə daha da aktuallaşır. İslam dünyasının elm, təhsil və mədəniyyət təşkilatı olan ICESCO 2021-ci il islam aləmində "Qadın ili" elan etmişdi. Bu, həmin qurumun 2020-2030-cu illərdə strateji planının tərkib hissəsidir. Belə bir qərar əsas məqsəd isə islam dünyasında sosial, iqtisadi və mədəni həyatda qadınların rolunu gücləndirmək, gənc qızların müasir standartlara uyğun daha mükəmməl təhsil almalarını təmin etməkdən ibarətdir.

ICESCO-nun bu qərarı Azərbaycan üçün müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Çünki Azərbaycan islam aləminin bir hissəsi kimi həmin məturəqqi məqsədləri hələ ötən əsrin əvvəllərindən həyata keçirərək bütün müsləman dövlətləri üçün məsəbət bir nümunə yaradan ölkələrdəndir.

Azərbaycan möhkəm daxili sabitlik, həmrəylik şəraitində özünün inamlı gələcəyini qurur. Bu, tərəqqinin ardıcılığını təmin edən Prezident İlham Əliyevin möharətlə həyata keçirdiyi siyasi xətdir. Ölkəmiz artıq 2030-cu ilə qədər öz milli inkişaf prioritetlərini elan edib. Onların sayı beşdir: dayanıqlı şəkildə artan rəqabətqabiliyyəti iqtisadiyyat; dinamik, inklüziv və sosial ədalətə əsaslanan cəmiyyət; rəqabətli insan kapitalı və müasir innovasiyalı məkan; işğaldan azad olunmuş ərazilərə böyük qayıdış; təmiz ətraf mühit və "yaşıl artım" ölkəsi.

Bu strateji hədəflərə çatmaq üçün qadınlarımız fədakarlıqla çalışır, bütün səylərini səfərbər edirlər. Onlar təkcə insanpərvər layihələrin gerçəkləşməsinə deyil, həm də sivilizasiyalər arasında mədəni dialoq qurulmasına, ayrı-ayrı xalqların ortaq mədəni dəyərlərinin aşkar çıxarılmasına, ölkələr arasında elmi-humanitar əməkdaşlığın dərinləşməsinə böyük işlər görürlər. Respublikada bərqərar olan demokratik mühit qadınlarımızın zəngin potensialının gerçəkləşdirilməsi üçün olverişli zəmin yaradır. Bu siyasət daimidir, dönməzdir və bütövlükdə qadınların cəmiyyətdə layiqli mövqeyini hər zaman qoruyub saxlamağa geniş imkanlar açır. Azərbaycanın uğurları qadın fəallığı ənənələrinə yeni nəfəs verir.

İradə ÖLİYEVA,
"Azərbaycan"

"Qadınlarımız ordu quruculuğunda da yaxından iştirak edirlər"

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə xanımları təbrik edib. Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətinin AZƏRTAC-a bildirdik ki, təbrikdə deyilir:

"Əziz xanımlar! Sizi 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə təbrik edir, hər birinizə ən xoş arzularımı bildirirəm.

Azərbaycan qadını tarix boyu şəərəli və müqəddəs ana adı uca tutmaqla, müdrikliliyi, idarəetmə strukturlarında işgüzarlığı, saflığı və mübarizliliyi ilə keçmişimizə ən parlaq səhifələr yazıb. Respublikamızın ictimai-siyasi, mədəni həyatında, cəmiyyətdə fəal iştirak edərək Vətənin müdafiəsində və dövlət quruculuğunda xüsusi bacarıq, istedad nümayiş etdirərək, ərazi bütövlüyümüz uğrunda gedən döyüşlərdə cəsarət və qorxmazlığı ilə seçilib.

Dövlətçilik tariximizin şəərəli səhifəsi sayılan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ilk qərarlarından biri qadınlara seçmə və seçilmək hüququnun verilməsi cəmiyyətdə onların yeri, xüsusi hörmətə və nüfuzə malik olduqlarını bir daha xarakterizə edir. Respublikamız dövlət müstəqilliyini yenidən bərpa etdikdən sonra da Azərbaycan qadınının cəmiyyətdə əvəzsiz rolu bir daha təsdiqlənib. Milli dövlət quruculuğu prosesində, ölkəmizin sosial-iqtisadi və mədəni potensialının artırılmasında fəal iştirakı Azərbaycan qadınının dünyagörüşünün zənginliyinin, intellektual səviyyəsinin yüksək olmasının bariz nümunəsidir.

Azərbaycanımızın müstəqilliyi, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə qadınlar da fəal iştirak edib, qəhrəmanlıq, fədakarlıq nümunələri göstərirlər. Vətənimizin azadlığı uğrunda və müqəddəs amal naminə neçə qadın şəhid olub, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görüldü. Azərbaycan qadını gənc nəslin Vətənə, dövlətə sevgi, müstəqil dövlətçiliyə və azərbaycançılıq məfkurəsinə sadiq ruhunda tərbiyə olunmasına öz böyük töhfələrini verib və onların xalqa, cəmiyyətdə layiqli övlad kimi formalaşmasında da əsl vətəndaş, əsl ana kimi əməyini əsirgəməyib.

Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə milli-mənəvi dəyərlərimizə, humanizmi ideyalarına xidmət edən və ənənələrimizi qoruyub yaşadan çoxlu sayda böyük layihələrinin icra olunmasında, eləcə də ölkəmizin müdafiə qüdrətinin artırılmasında Azərbaycan qadını bu gün yaxından iştirak edir. Böyük qaydışa öz layiqli töhfələrini bəxş edir.

Mərhəməti, humanizmi və xeyirxahlığı, müdrikliliyi, zəngin dünyagörüşü ilə fərqlənən qadınlarımız ordu quruculuğunda da yaxından iştirak edirlər. Azərbaycan Ordusunun bütün qoşun növlərində, xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində, hərbi tibb ocaqlarında və digər sahələrdə xidmət edən yüzlərlə qadın Vətən qarşısında vəzifə borclarını şəref və ləyaqətlə yerinə yetirir. Mülki işlərdə çalışan qadınlarımızın da əməyi yüksək qiymətləndirilir.

İnanıram ki, Azərbaycan Ordusunda xidmət edən və mülki işçi kimi çalışıb bütün qadınlar bundan sonra da ölkə rəhbərliyinin etimadını doğrultacaq, göstərilən diqqət və qayğıya cavab olaraq Vətənə, xalqa, dövlətə sadiq göstərəcəklər.

Bayramınız mübarək, əziz xanımlar! Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyini qorumağa və möhkəmləndirməyə qadir olan qüdrətli ordusuna var".

Həmişə evinizdə-əşiyinizdə!

Tezliklə bu sözləri keçmiş məcburi köçkün xanımların hər biri eşidəcək

Bu qadınlar bir-birini tanıyır. Olsun ki, heç vaxt heç qarşı-qarşıya da gəlməyiblər. Ancaq öz onillik eyni taleyi yaşayıblar. Məcburi köçkün taleyini...

Hər ikisi ailəsi, qohum-qarabası ilə birlikdə namərd yağının əli ilə yurd-yuvasından perik düşəndə əvvəlcə bir yataqxanaya, sonra başqa bir yataqxanaya sığınmış, daha sonra isə indi yaşadıkları yerə məskunlaşmışdılar.

Kifayət Quliyeva Cəbrayıl rayonunun Balyan kəndindəndir. Deyir ki, yüz il yaşasam belə, kəndimdən zorla çıxarıldığımız günü unuda bilmərəm: "Ayağyalın, başaçaq vəziyyətdə çıxdıq qəndən. Elə bildik axşama sarı evimizə dönməyəcək. Qaş qaralanda qonşu kəndə çatdıq və burada məlum oldu ki, artıq geriyyə yoxdur. Elo o an ətrafına toplaşdıqımız ağacın altında yerə köçüb neçə hönkür-hönkür ağladığımız yadına düşəndə indi də ürəyim dağlanır".

Kifayət xanım kövrəlir, amma sözü davam edir: "Əvvəlcə Sumqayıta yaşayaraq qohumlarımızla pənah götdürdük. Ancaq atalar dəmişək, el cə sığar, ev evə sığmaz. Qohumun özünü də mənzili gəniş deyildi. Sonra da yataqxana həyatı... Onda dövlətimizin indiki imkanları yox idi. Həm də qaçqın-köçkünün bir deyildi, beş deyildi. Xeyirxah insanlar kömək etdi. Bir müddət sonra Bakıda sovet dönməndən tikintisi yarımcı qalmış bir binada məskunlaşdıq. Həyat yoldaşım bəna idi, Balyandakı evimizə köçürməyə özü qaldırılmışdı. Torpağı əkilib-becərməyi çox sevirdi. Şəhər həyatına heç cür alışa bilmədi. Dünyasını vaxtsız dəyişdi. Kənddən biri altı, biri beş, biri də iki yaşında gətirdiyim övladlarımı dövlətin köməyi ilə arayə-rəşəyə götdürdük, indi müstəqil insanlardır..."

Zəngilan rayonunun Qaraq Müşlan kəndinin sakini Təranə Kərimova isə doğma yurdu 21 yaşında tərkməli oldu. Yaxın günlərdə toyu olacaqmış, amma qismət deyilmiş. Yiğili cəhizi yağya qalıb. Həmkəndli olan həyat yoldaşı, qayınanası, baldızı və qayını ilə Bakıda xeyli müddət bir yataqxanada yaşayıblar. Sonra gənc ailəyə bir işin müəssisəsi istifadəsində olan otaqlarında sığınacaq verib.

Təranə xanım deyir ki, müdrik Prezidentimiz, Ali Baş Komandan İlham Əliyev onların kəndinin işğaldan azad edildiyini xəbər verəndə hansı hissələri keçirdiyini söyləməyə söz tapa bilmir. Keçən il ona qaradaşları, ailəsi ilə birlikdə doğma yerlə baş çəkmək də qismət olub. "Ayağyalın şüitürdüm zəlim yağının xaraba qoyduğunu da yurduma sən. Bu, əhdim idi. Dəli kimi ağlayırdım. Amma Bakıya dönməndən sonra xeyli toxdam. Tezliklə bizim kənd də yenidən tikiləcək, abad olacaq. Biz qaradığımız orada yenidən yandıraçağıq. Şəhid qanı bahasına azad olan o yerlə həyatı qaytarmaq hər birimizin boynunun borcudur..."

Təranə Kərimova o günü hər saat, hər an səbirsizliklə gözləyir. Kifayət Quliyeva isə deyir ki, kəndin azad edildiyini eşidəndə az qala çıqırdı, sanki bu xəbəri bütün dünyaya car çəkmiş istəyib: "Bir andaca özümü evimdə-əşiyimdə hiss etdim. İstədim tanıdığım hər kəsi qonaq çağırmaq. Deyəmk ki, gəlin, bizim dağlar qoyununda gözəl kəndimizi görünl. İnşallah, tezliklə o da olacaq. Prezidentimiz bütün Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru cəmmətə çevirir. Səvinməmiz bütün Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru cəmmətə çevirir. Səvinməmiz ki, hələ qolumuz qıtlıdır, dizimim taqəti tükənəməyib. Mən də gedib kəndə bir işin qulpundan yapışacağam".

Həmişə evinizdə-əşiyinizdə, gözəl xanımlar! Bu sözlərlə keçmiş məcburi köçkün qadınların hər birinə göyaydınlığı verəcəyimiz günlər də uzaqda deyil.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günüdür

Bütün istedadını, qəlbini hərəkətini sənətə həsr edən görkəmli səhnə xadimi, Xalq artisti Nəsibə Zeynalovanın özünəməxsus yaradıcılıq siması, xüsusiyətləri vardı. Bu da çox vacib və dəyərli keyfiyyətlər idi: aydın, parlaq, sağlam və ağıllı gülüşü ilə hər bir tamaşaçıya xüsusi zövq vermək.

Səhnəmizin korifeyinin hər hərəkəti, şux zarafatları, söz-söhbətləri heç vaxt yaddaşlardan çıxmır. Gülüş ustasının yaratdığı obrazlar köhnə zamanın - ötən əsrin adamları olsa belə onlar bu gün də insanları güldürür, düşündürür və həmin qəhrəmanları canlandıran ustad sənətkarı xalqa bir daha sevdirdi. Nəsibə xanımın oyunu heç bir zaman təsirsiz qalmırdı, tamaşaçısını həyatın monası, sənətin yüksək vəzifələri haqqında düşünməyə məcbur edirdi. Daim dolu olan salon hər dəfə onu gurultulu alqışlarla qarşılayır və yola salırdı. O, tam, bitkin, mənəvə və cismənə kamil surətlərlə ecazkar bir sənət nümunəsi yaradırdı.

Nəsibə xanım Zeynalova parlaq yaradıcılıq yolu keçmiş və yüksək fitri istedadı sayəsində Azərbaycanın çoxsəhrəkli zəngin mədəniyyət salnaməsində silinməz izlər qoymuşdur. Sənətkarın yaradıcılığına ümumxalq məhəbbəti qazandıran təkə onun istedadı deyildi, həm də insan psixologiyasına bələdlik, həyati bilgilər, müşahidə qabiliyyəti, sənət sevgisi, məsuliyyət və ön nəhayət, böyük zəhmətseverlik idi.

Unudulmaz sənətkarın atası Kərbəlayı Cahangir Azərbaycan teatrının banilərindən olmuşdur. 1916-cı ildə dünyaya göz açan yeganə qızı Nəsibə xanımı Kərbəlayı Cahangir, sözün əsl mənasında, nəzir-niyazla tapmış, boxtına də min kərə şükür etmişdi. Lakin ailənin bu sevinci uzun sürməmişdi. 1918-ci ilin mart ayında erməni daşnakları Bakıda kütlüv qırğınlar törədən Cahangir Zeynalov ailəsini də götürüb İrana gədir. Gəiri qayıdanda isə gəmiçidki natəmizlik onun xəstəliyə tutulmasına səbəb olur. Az sonra Kərbəlayı Cahangir həyatla vidalaşır və ailənin çətin günləri başlanır...

Nəsibə xanımın həyat və yaradıcılıq yolları çox dolaylı, sət döngələrdən keçmişdir. Belə ki, gələcəyin böyük aktrisası 14 yaşından etibarən anasına kömək etmək üçün işləmək məcburiyyətində qalmışdı. Lakin qanımdakı istedad onu başqa sənətə çəkişdirərək, belə ki, oxuduğu orta məktəbin tədbirlərində rəqqaslıq etmiş, milli oyun havalarının inceliklərini öyrənmişdi. 1932-ci ildə Rza Təhməsinin dram dərnəyinə üzv olmuşdu. Nəsibə Zeynalova həmin il səhnədə Bakı Teatr Məktəbinə vermiş və yüksək notələrlə tələbə adını qazanmışdır. Aleksandr Tuqanovdan, Məhərrəm Həşimovdan, Ağasadıq Gəraybəyindən dərslər almışdır. Tələbə ikən o, Şekspirin "Şilta qızın yumşalması"nda Katarina, Jan Batist Molyerin "Don Juan"ında Elvira, Fridrix Şillerin "Mariya Stüart"ında Yelizaveta rollarında oynamışdır.

Yaradıcılıq taleyini artıq Musiqili Komediyə Teatrına bağlamış sənətkar uzun illər bu məhəbbətdən ayrılmamış, 40 ildən çox işlədiyi bu sənət ocağının repertuar ağırlığını çiyinlərində daşmışdır.

Ustad sənətkarın obrazları qalereyası olduqca zəngindir. O həm Azərbaycan və başqa xalqların dilindən tərcümə olunmuş əsərlərdə, həm klassik, həm də çağdaş bəstəkarların müasir mövzularda yazılmış musiqili komediyalarında uğurla çıxış etmişdir. Beləliklə, bir-birindən fərqlənən onlara komik personajları canlandırmışdır. Nəsibə Zeynalova yaradığı hər bir obrazın əvəzsiz ifadəçisi olmuşdur.

"Dərviş Məstəli Şah"dakı Xanpərişən "Ulduz"dakı Züleyxayadək, "Hacı Qara"dakı Tükədən "Qaynana"dakı Cənnət xalayadək, "Beş manatlıq gəlin"dəki Səlibdən "Qızıl toy"dakı Balliyadək unudulmaz aktrisasız neçə-neçə qadın xarakteri yaratmış, tamaşaçısını güldürmüş və düşündürmüşdür. Müxtəssislər Nəsibə Zeynalovanın Cənnət xalası, Nargiləsinə, Züleyxasını zəngin ifadə vasitələrinə, yumorun milliliyinə, təbii reallığına görə Azərbaycan sənətinin nadir inciləri hesab etmişlər.

Nəsibə xanımın yaratdığı obrazlar həyatiliyi və real bədi təsvirləri ilə fərqlənirdi. Aktrisa bəzən gözəlilməz, ancaq mənəvi və məzmunlu, yerinə düşən ifadə vasitələri ilə yaratdığı və tamaşaçıya

Həyatda ömrünü, sənətdə taleyini yaşadı

de qalmışdı. Lakin qanımdakı istedad onu başqa sənətə çəkişdirərək, belə ki, oxuduğu orta məktəbin tədbirlərində rəqqaslıq etmiş, milli oyun havalarının inceliklərini öyrənmişdi. 1932-ci ildə Rza Təhməsinin dram dərnəyinə üzv olmuşdu. Nəsibə Zeynalova həmin il səhnədə Bakı Teatr Məktəbinə vermiş və yüksək notələrlə tələbə adını qazanmışdır. Aleksandr Tuqanovdan, Məhərrəm Həşimovdan, Ağasadıq Gəraybəyindən dərslər almışdır. Tələbə ikən o, Şekspirin "Şilta qızın yumşalması"nda Katarina, Jan Batist Molyerin "Don Juan"ında Elvira, Fridrix Şillerin "Mariya Stüart"ında Yelizaveta rollarında oynamışdır.

Yaradıcılıq taleyini artıq Musiqili Komediyə Teatrına bağlamış sənətkar uzun illər bu məhəbbətdən ayrılmamış, 40 ildən çox işlədiyi bu sənət ocağının repertuar ağırlığını çiyinlərində daşmışdır.

Ustad sənətkarın obrazları qalereyası olduqca zəngindir. O həm Azərbaycan və başqa xalqların dilindən tərcümə olunmuş əsərlərdə, həm klassik,

həm də çağdaş bəstəkarların müasir mövzularda yazılmış musiqili komediyalarında uğurla çıxış etmişdir. Beləliklə, bir-birindən fərqlənən onlara komik personajları canlandırmışdır. Nəsibə Zeynalova yaradığı hər bir obrazın əvəzsiz ifadəçisi olmuşdur.

"Dərviş Məstəli Şah"dakı Xanpərişən "Ulduz"dakı Züleyxayadək, "Hacı Qara"dakı Tükədən "Qaynana"dakı Cənnət xalayadək, "Beş manatlıq gəlin"dəki Səlibdən "Qızıl toy"dakı Balliyadək unudulmaz aktrisasız neçə-neçə qadın xarakteri yaratmış, tamaşaçısını güldürmüş və düşündürmüşdür. Müxtəssislər Nəsibə Zeynalovanın Cənnət xalası, Nargiləsinə, Züleyxasını zəngin ifadə vasitələrinə, yumorun milliliyinə, təbii reallığına görə Azərbaycan sənətinin nadir inciləri hesab etmişlər.

Nəsibə xanımın yaratdığı obrazlar həyatiliyi və real bədi təsvirləri ilə fərqlənirdi. Aktrisa bəzən gözəlilməz, ancaq mənəvi və məzmunlu, yerinə düşən ifadə vasitələri ilə yaratdığı və tamaşaçıya

çatdırdığı uğurlu improvizasiyaların müəllifi idi. O, müxtəlif epizodlarda rəqsən, mahından və hərəkətlərdən məharətlə istifadə edirdi, xalq yumorundan, lətifə söyləməyə nail olur, tipik xarakterlər yaratmağı bacarır, hər bir obrazın forma ilə məzmununun vəhdətini vacib sayırdı. Müxtəssislər, eləcə də obrazın xarakterini hərəkətlə, yəni yerləş, oturuşu-duruşu ilə çatdırmaqda musiqili komediya sahəsində Nəsibə xanım kimi mahir bir sənətkar olmadığını söyləyirlər.

Nəsibə Zeynalovanın istedadı kinoda, ekran əsərlərində də özünü göstərmişdir. O, "Ogey ana"dakı Fatmanisə, "Böyük dayaq"dakı Telli, "Ulduz"dakı Züleyxa, "Qaynana"dakı Cənnət xala, "Molla Fətəlinin sərgüzeştləri"ndə Güllüstan, "Bəyin oğurlanması"nda Əslə xala obrazlarını böyük ustalıqla yaratmışdır. Aktrisa eləcə də sayəsiz-hesabsız televiziya tamaşalarında, yumoristik səh-

nəciklərdə, intermedialarda çıxış edib. Bundan əlavə, "Azərbaycanfilm" kinostudiyasının çoxsaylı ekran əsərlərində çəkilib.

Nəsibə xanımın bir aktrisa kimi xoşbəxtliyi həm də onda idi ki, böyük bir əsərdə kiçik, hətta epizodik rol oynasa da, yadda qalırdı. Onun ifası o qədər təbii, duzlu-məzəli idi ki, tamaşaçının hafizəsinə həmişəlik həkk olunurdu. Aktrisanın dilindən qoparıb çəkiş, söz sonralar hətta zərbi-məsələ çevrilirdi.

Nəsibə Zeynalova yaradıcılığının mahiyyəti bir də onda idi ki, məişət yumorunu incə strixlərlə ictimai-sosial mahiyyətə istiqamətləndirə bilirdi. Aktrisa satirik boyaları müəyyən rollarda qotesk səviyyəsinə qaldırır, onlardan bəhbəl istifadə edirdi. Bununla belə, janrın estetik prinsip və meyarlarına heç bir xələf gətirmirdi.

Nəsibə xanım sözü çox həssas imiş. Klassik operetnalarda oynayan obrazın sözlərinə bir kəlmə də əlavə etməz, yaxud təhrifə yol verməz, xələf gətirməzdi. Ancaq müasir musiqili komediyalarda oynayan obrazın vəziyyətlə uyğun olaraq bəzi əlavə sözlər işlədər, müəyyən ifadələrdən istifadə edirdi. Bunu xüsusilə librettosuna nisbətən zəif olan əsərlərdə edir, obrazın sözlərinin məntiqini gücləndirirdi.

Görkəmli aktrisa Lütfəli Abdullayev, Bəşir Səfəroğlu, Hacıbaba Bağirov, Siyavuş Aslan kimi korifey sənətkarlarla tərəf-müqabilə olub. Hər biri ilə də bənzərsiz ifadə nümayiş etdirib. Azərbaycanın çağdaş teatr tarixində Nəsibə Zeynalova, Hacıbaba Bağirov, Siyavuş Aslan üçlüyünün özünəməxsus yeri görünür. Səhnə taleyi bu üçlüyü çox sıx birləşdirmişdi. Bu vəhdət oynanılan hər bir əsərin uğuru ilə nəticələnirdi. Ən uğurlu teatr tamaşalarından olan "Hicran"ın nailiyyətləri möhür bu üçlüyün istedad və əməyindən qaynaqlanıb.

Təkrarsız səhnə yaradıcılığına görə Nəsibə Zeynalova 1960-cı ildə respublikanın Əməkdar, 1967-ci ildə Xalq artisti adlarına, 1974-cü ildə Azərbaycan SSR Dövlət Mükafatına layiq görülüb.

Görkəmli səhnə xadimi, gülüş ustası Nəsibə Zeynalova artıq 20 ildir dünyasını dəyişib. Buna baxmayaraq, onun tamaşaçısına bəxş etdiyi xoş ovqat, gözəl əhvali-ruhiyyə, gülüş və təbəssüm həmişə bizimlədir.

*İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*

Tarixi roman ustasının tarixə dönən ömür yolu

Nənəsi Seyid Rübəbəninin dizinin dibində aylaşmış axşam gördüyü yuxusunu danışdı: "Gördüm, bir bulğun başındayam. Uzamb su içirəm. Doqaqlarımdan tökülən damlalardan suyun üzündə xırda ləpəciklər əmələ gəlir". Nənəsi onun saçlarını oxşaya-oxşaya gülməyə başladı: "Qızım, Fatiməyi-Zəhraya danışsən yuxunu. Sən elə bir adam olacaqsan ki, sözün ələmə yayılacaq..."

Ömrünün ahlı çağlarında uşaqlıq illərinin bu əziz xatirəsi tez-tez canlarını gözəlirinin önündə. Seyid Rübəbə haqlı çıxmışdı. Sevimli nəvəsi Əzizə Cəfərzadə yazıçı, ədəbiyyatşünas, ictimai xadim, filologiya elmləri doktoru, professor kimi tanınmışdı...

O, 1921-ci ildə Bakıda dünyaya gəldi. Ailənin ilki deyildi. Ancaq valideynlərinə övlad sevincini o, bəxş etdi. Ata-anasının ilki çox yaşamağıydı. Əzizə Cəfərzadədən sonra dünyaya gələn uşaqlardan ikisi uzunömürlü oldu. O, evin birinci övladı, iki qardaşın tək bacısı kimi böyüdü. Uşaq ikən onların ən çox qayğılarına qalan, qəhrini çəkən ana nənələri Seyid Rübəbə oldu. Bu müdrik qadın gələcəyin görkəmli yazıçısının həyatında, dünyagörüşünün formalaşmasında böyük rol oynadı.

Əzizə Cəfərzadəni 1930-cu ildə nənəsi Bakıdakı 38 saylı orta məktəbin birinci sinfinə apardı. Amma Seyid Rübəbə dindar qadın idi. Nəvəsinin eərə dilini, Qurani-Kərimi də öyrənməsinə istəyirdi. Balaca Əzizə əvvəlcə şəkili axund kimi tanınan Axund Hacı Fəroclıdan, sonra isə Şeyxülislam Həkimzadədən dərslər aldı. O, eərə əlifbasını, eərə və fars dillərini öyrəndi. "Qurani-Kərim" barədə biliyini təkmilləşdirən isə anası Böyükxanım oldu.

Əzizə Cəfərzadə ağıl kəsəndə ailələrinin bütün yükünü Seyid Rübəbəninin çəkdiyini gördü. Atası Məmməd Şamaxının Tağılı köndində (indi Hacıqabul rayonunun ərazisi hesab olunur) yaşayırdı. Orda ikinci dəfə evlənmişdi.

Əzizə xanımın çətin günləri nənəsinin İrana gedişi ilə başladı. Anası bir müddət Seyid Rübəbəninin bərkətili sandığı bir müddət dolanışığına kömək etdi. Amma köməksiz qalan Böyükxanımın dayağı lazım idi. Evin böyük uşağı, artıq texnikum tələbəsi olan on-dördüsaylı Əzizə işə düzəldi. Sonra məktəbdən ayrıldı. O, 1955-ci ildə uşaqlıq eyni məhəllədə yaşadıqı,

"Bolşevik neftçi" qəzetində, sonra "Maarif-mədəniyyət" jurnalında işlədi.

1937-ci ilin dəhşətli repressiya günlərində Əzizə Cəfərzadənin "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzetində "Əzrayıl" adlı ilk hekayəsi dərc olundu. SSRİ məkanında yaşayan gənclərin çoxu kimi, o da təyərəci Çkalova bənzərək istəyirdi. Cəhdləri Əzizə xanımın arzularına çatdırı bilmədi.

1941-ci ildə müharibə başladı. Cəbhələrə gedənlərin sayı artıqca məktəblər müəllimsiz qaldı. Xüsusilə kənd yerlərində pedaqoq çatışmırdı. Az-çox savadı olan qızlar dərslər demək üçün kəndlərə göndərilirdi. Əzizə Cəfərzadə də Ağsu rayonunun Çaparlı köndünə müəllim təyin olundu. Çaparlı xatirələri sonralar "40 il bərabər 4 il" əsərinə çevrildi.

Çaparlıdan qayıdandan sonra Azərbaycan Dövlət Universitetinə daxil oldu. Üç dəfə universitetdən çıxarıldı. Birində Tofiq Fikrətin eərə əlifbasıyla yazılmış kitabını öləndə tutdu. Digər qovullmalarının da səbəbi təxminən belə idi. Axır ki, ekstern yoluyla imtahan verib məktəbi bitirdi.

Əzizə Cəfərzadə ilk qismətinin ən böyük hədiyyəsi saydığı qızı Səməni müharibə illərində itirdi. Qızı üç yaşında vəfat etdi.

1948-ci ildə ilk kitabı çapdan çıxmalı idi. "Hekayələr" in sınaq nüsxələrini mətbəədə gəzən tədqiqçi Cəlal Məmmədovun qəzetdə məqaləsi işıq üzünə gəldi. Bu zaman Moskvada ədəbi mühit yeno gərginləşdi. Rusiyadan sonra növbə digər respublikalara da çatdı. Moskvanın göstərişi ilə Əzizə Cəfərzadənin "Hekayələr" kitabının sınaq nüsxələri yandırıldı. O, bundan sonra daha çox elmi sahəyə meyl etdi. Ancaq ədəbiyyatdan həmişəlik uzaqlaşmadı.

1951-ci ildə kiçik qardaşı, on yeddi yaşlı universitet tələbəsi Əhməd Stalinə yazdığı şeir ələ keçdi. O, həbs edilərək sürgünə göndərildi.

O, 1955-ci ildə uşaqlıq eyni məhəllədə yaşadıqı,

*Zəhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"*

Zərif imza

Bu kiçik yazı özümüz - qadın jurnalistlər barədədir. O jurnalistlər ki, hamının haqqında yazır, amma özünü yaddan çıxarır, haqqında yazan az olur, ya da heç olmur.

O jurnalistlər ki, Tanrının onlara lütf etdiyi qadınlıq missiyası ilə söz dünyası arasında körpü qururlar, çiyinlərində peşələrin ən çətinini olan jurnalistliyin məsuliyyət yükünü, çantalarında isə təkə qələm, bloknot, diktafon deyil, həm də valokardın, validol daşıyırlar. Və nəhayət, o jurnalistlər ki, ömür illərini peşəsindən dolay sevinc və kədərli anlarla bir göz qırpmında başa vururlar.

Jurnalist xanımın bloknotunda təkə yazacağı mövzu ilə bağlı faktlar olmur. O dəfərdə də istənilən mövzuda qeydlər görmək mümkündür - bu gün evə alınacaq ərzağın siyahısını, səhə qonaq gədeceyi ailəyə alınacaq hədiyyəni, övladının istəyini və s.-ni. Hələ bu nədir ki?! İş otağında masanın üstündəki balaca kağız parçalarında qeydlər də qayğılardan xəbər verir. Bəzən bu yaddaş üçün yazılanları həyata keçirə bilmir, əsasən də vaxt və maliyyə azlığı üzündən. Bunlar jurnalist xanımın gün ərzində gördüyü işlərin cüzi bir hissəsidir. Daha çoxu üroyində, ruhunda məskən salır.

Jurnalist qadının üzündə sirlə cazibə, ovsunlayıcı təbəssüm olmur. Olsa da bir an şimşək kimi çaxır və keçər. Bəzən bunu da hiss etməz, ya da anlamaz, nəyin nə olduğunu fərqlənə bilməz. Çünki onun görəcəyi işlərin içində belə yaşantılara çox az yer var.

Jurnalist fəaliyyəti çox vaxt qadından ülvə duyğuları, pak hissləri gizlətməyi tələb edir. Sosial qayğıların, maddi tələbatların təsiri və təzyiği altında bir ruh daşdığına da unudur bəzən jurnalist xanım. O, arzular, problemlər və planları fonunda kamilliyini, paklığını və zərifiyini qorumağa çalışır.

Jurnalist xanımın iş saati yoxdur, ev işlərini qrafikə salır. Gecəyarısı səhənin xörəyini bəşirir, paltar ütüləyir, evi yığırdır. Və bunların arasında beyni də dayanmadan çalışır. İşlərini görəndən sonra masa arxasına keçib yazmağa başlayır, bəzən səhərcədən işləyir. Çünki nömrəyə yazı verməlidir.

Yazı yazmaq, söz söyləmək peşələrin ən çətinidir. Bu çətin peşə ilə məşğul olan 24 saat çalışır, işdə, evdə, yolda beyni dayanır. Yazının başlığından, süjetindən tutmuş son cümləsinə qədər beynində yazılıb sonra kağıza köçürülür. Bəzən də "ilijirsin", lazımı olan sözü tapmaq üçün hətta deqiqlələr fikir-

ləşməli olursan, kiçik bir düşüncənin ətrafında böyük "firtına" qoparmağın yollarını axtarırsan. Və çox qəribədir ki, beynində döyürən kimi fırlanan bu fikirlərin içində birdən hansısa bir məişət qayğısı da yada düşür. Qadın jurnalist vaxtdan vaxt oğurlayıb onu da həll edərək vaxtdan ucada dayanmağı bacarır.

Bəli, sözlə bir dünya qurmaq, yoluna çıxan əngəli aşmaq qadın jurnalistin adı işidir. Sözlün içində bisməq, quru faktlar, yorucu rəqəmlər incə və zərif cümlələrlə "bəzək" yalnız xanım jurnalistin məharətidir. Jurnalist cəmiyyətin güzgüsüdür, qadın jurnalist isə həm də bu güzgünü hər cür çirəkdən qoruyur. Qadın jurnalistin yazısında humanistlik, xeyirxahlıq aydın seçilir. İstər müharibə mövzusu olsun, istərsə də ən qoddar cinayətkarlıq hadisəsi - qadın jurnalist onun yazanda zərif duyğunun təsirinə çıxıb bilmir.

Təəssüf ki, Azərbaycan mediası bu peşəyə təsadüfi gələnlərdən xali deyil. Bu təsadüflük qadınlarla bağlı olanda ikiqat məyusluq yaradır. Yazmaq üçün istedadından savayı, masa arxasında oturmağı bacarmaq da lazımdır. Yaradıcı adam, xüsusilə qadın həmin bacarığı, istedadın sahibdirsə, ortaya qoyduğu "məhsul" da keyfiyyətlidir. Onun mətbuatda yeri görünür,

imzası axtarılır. Əks halda "təsədüflər" sırasına düşmək ehtimal qaçılmaz olur.

Nə xoş ki, bu gün mediamızda sözü sevmə, pərvanə kimi onun başına dolanan qadın jurnalistlərimiz çoxdur. Və nə yaxşı ki, onlar zərif imzaları ilə Azərbaycan mətbuatına nəxə vurmaqdan yorulmurlar.

*Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*

Qazaxda Beynəlxalq Qadınlar Günü qeyd edilib

Tədbirdə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babayev çıxış edərək bütün Azərbaycan qadınlarını 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə təbrik etmiş, onlara gələcək işlərində uğurlar arzulamışdır.

Qadınların ölkəmizin ictimai-siyasi həyatındakı rolundan danışıq, onların dövlət idarəçiliyindən tutmuş ölkənin mədəni, pedaqoji, elmi həyatında öhdələrinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirdiklərini vurğulayan natiq Azərbaycanda dövlət qadın siyasətinin əsasını Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin qoyduğunu, onu Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirdiyini diqqətə çatdırmışdır.

Sonra rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini, İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Gulayya Həsənova, təqəddüsə olan Əməkdar müəllim Bərdi Ələkbərova, "Qazax Rayon Mərkəzi Xəstəxanası" Publik Hüquq Şəxsin direktoru Sevdə Məmmədova çıxış edərək ölkəmizdə qadınlara hər zaman böyük qayğı göstərilirdiyini qeyd etmişlər.

Tədbirin sonunda rayonun ictimai-siyasi həyatında fəallıq göstərən bir qrup qadına Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin fəxri fərmanları və hədiyyələri təqdim olunmuşdur.

*Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"*

8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günüdür

Körpə qəlblərin həyat döyüntüsü

Anadangəlmə ürək qüsuru olan uşaqlar icbari Tibbi Sığorta vasitəsilə əməliyyat edilərək sağlamlıqlarına qovuşdurulurlar

Doğulduqdan sonra övladında ürək qüsurunun olduğunu öyrəndəndə sanki gənc ananın qəlbində ox sancılmış, qədləri qırılmışdı. Çarəsiz ana balasını bağrına basaraq başını onun sinəsinə qoymuş, zəif-zəif döyünən körpə qəlbini həyat döyüntüsünü dinləyə-dinləyə acı göz yaşları tökmüşdü...

Hələ nə yaşamışdı ki, övladı cəmi 7 aylıq idi. Amma bu körpə canıyla gözələrin qarşısında ölüm-dirim savaşı verirdi. Hər ötən gün isə həyata tutunmaq şansı daha da azaldı...

"Sevinc Tanrıdan ilk övlad payımızdır. Onun doğuluşu ailəmizə sevinc bəxş etmişdi. Amma bir neçə həftə əvvəl qızımı yüksək hərarətə görə xəstəxanaya aparandan sonra öyrəndiyimiz xəbərlə sevincimiz üzümümüzə soldu. Müayinə zamanı məlum oldu ki, anadangəlmə ürək qüsuru var. Təcili əməliyyat olunmalıdır. Yoxsa hər an onu itirə bilərik..."

Bir neçə gün əvvəl anadangəlmə ürək qüsurlarına görə əməliyyat olunan körpənin anası Yaquət (adlar şəhəridir) xanım Liv Bona Dea Hospitalında həmsəhəb olduğu müddət zamanı bu kövrək duyğularını bizimlə bölüşdü.

Gənc ana danışır ki, övladının ürək əməliyyatı olunacağı təqdirdə sağlamlığını eşidəndə çox seviniblər, lakin böyük maddi vəsait tələb edən bu əməliyyata imkanların çatmayacağı gerçəkliyi ilə üz-üzə qalanda sanki dünyaları başlarına uçub: "Demə, təlaşımız nəhaq imiş. Bizə bildirdilər ki, dövlətimiz bu əməliyyatları öz vəsaiti hesabına həyata keçirir. İcbari tibbi sığorta sayəsində tezliklə qızım əməliyyat olundu. Getdikcə sağlığı yerinə gəlir.

Biz həç zaman öz imkanımızla bu cür bahalı əməliyyatı edə bilməzdik, o zaman isə... Bilirsiniz, övladının xəstəliyini biləndə, mən də bu həyatdan ölməyi düşünürəm, çünki onsuz yaşaya bilməzdim... Sağ olsun dövlətimiz, bizim kimi imkansız ailələrlə, mənim kimi qarəsiz anaları övlad sağlığı ilə üz-üzə qalmağa qoymur..."

Uşaqların sağlamlığı dövlətin prioritetidir

Uşaqlar bizim gələcəyimizdir. Uşaqların sağlamlıqlarının layiqincə təmin olun-

masi hər zaman dövlət siyasətinin prioriteti olub. Prezident İlham Əliyevin şəxsi diqqəti sayəsində bu istiqamətdə mühüm işlər həyata keçirilib. 2021-ci il aprelin 1-dən etibarən isə bütün ölkə üzrə tətbiqinə başlanılan icbari tibbi sığorta sayəsində uşaqların sağlamlıqlarına qovuşması üçün yeni və mühüm imkanlar açılıb. Bu imkanlara anadangəlmə ürək qüsurlarının aradan qaldırılması, yeni xəstəliyin ödənişsiz müayinəsi və müalicəsi daxildir. Anadangəlmə ürək qüsuru olan xəstələrin əməliyyatları İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin müqavilə bağladığı özəl tibb müəssisələrində növbəlik prinsipinə əsasən həyata keçirilir.

Qaydaya əsasən, anadangəlmə ürək qüsuru ilə doğulan uşaqlar tibb müəssisələri tərəfindən Respublika Uşaq Klinik Xəstəxanasının uşaq kardioloji şöbəsinə yönləndirilməlidir. Şöbədə aparılan müayinələrdən sonra son diaqnoz qoyulur və əməliyyat üçün tibbi göstəriş verilir. Əməliyyatın müvafiq şəkildə aparılması üçün tibb müəssisələrinə göndəriş verilir.

Bələ uşaqların 90 faizindən çoxunda ürək qüsurları tamamilə düzəlir

Uşaq ürək-damar cərrahiyyəsi uzmanı Şirvan Baxşəliyev məlumat verir ki, anadangəlmə ürək qüsurları dedikdə, uşaq doğulduqda onun müxtəlif orqanlarında olan çatışmazlıqlar və anomaliyalar nəzərdə tutulur. Onların içərisində ən çox rast gəlinən isə anadangəlmə ürək qüsurlarıdır. Anadangəlmə ürək qüsurları hər yüz canlı doğumdan bir uşağda görünür ki, bu da çox böyük rəqəmdir. Həkim bildirir ki, anadangəlmə ürək qüsurlarının fərqli formaları var. Məsələn, ürəkdə qulaqcıqlararası və ya mədəcikarası çəpər qüsurları olur. Daha mürəkkəb qüsurlar da var ki, bunlardan biri də damarlar-

dakı darlıqlardır, belə körpələr doğulan zaman onların dərisində göyümlər müşahidə edilir. Məsələn, ağciyər arteriyasına gedən damarda darlıq olduğuna görə həmin uşaqların qanındakı oksigen miqdarı aşağı olur.

"Anadangəlmə ürək qüsurlarının bir qismi tamamilə əlamətsizdir və sadəcə, exokardiografiya ilə müəyyən olunur. Amma onların çox hissəsini, kritik olan hissəsini əlamətləri var", - deyən uzman həkim qeyd edir ki, uşaq doğulduqdan sonra tez-tez nəfəsalma, yaxşı qidalanmama, az qidalanma, qidalanmaya rəğmən yaxşı çəki ala bilməmə, qidalanan zaman yorulma, göyümlə və sair əsas rast gəlinən əlamətlərdir. Qüsurların bir hissəsi invaziv yolla, çox hissəsi isə cə-

rahi yolla, açıq və ya qapalı ürək əməliyyatı ilə bərpa olunur: "Sevindirici haldır ki, müasir tibbin vəziyyəti imkan verir ki, bu uşaqların 90 faizindən çoxunda ürək qüsurları tamamilə aradan qalxsin və onlar normal həyata davam etsinlər".

Ürək xəstələrinin valideynləri üçün çox böyük imkanlar yaradılıb

Həkim söyləyir ki, anadangəlmə ürək qüsurları ilə bağlı icra olunan açıq ürək əməliyyatları tibbi olaraq həm reanimasiya dövrünü əhatə etməsi, həm xəstəxanada uzun yatış, həm də ixtisaslı kadrlar tələb etməsi baxımından bahalı müdaxilələr sayılır və bu, bütün dünyada belədir: "Buna görə də hər bir valideynin bu əməliyyatı etməyə maddi imkanı çatdırmaq, çox az qismində bunu qarşılaya bilər: "Anadangəlmə ürək qüsurlu uşaqların əməliyyatları Azərbaycan icbari tibbi sığortanın Xidmətlər Zərfində əks olunandan sonra, demək olar ki, vəziyyət düzəlir. Bu, ilk növbə-

də valideynlər üçün çox böyük imkandır. İcbari tibbi sığortanın tətbiqi həmçinin bu işlə məşğul olan peşəkar tibbi heyətin işlərinin asanlaşmasına gətirib çıxarıb. Bir misal da çəkim. Elə anadangəlmə ürək qüsurlu xəstələr də var ki, hələ icbari tibbi sığortanın tətbiqindən əvvəl onlara diaqnoz qoyulub, əməliyyat məsləhət görülməyib, amma onu qarşılayacaq maddi imkanları olmadığına görə xəstə evə gedib və üstündən 2-3 il keçib. Həmin xəstələr də bu əməliyyatın icbari tibbi sığorta ilə edilməsinin mümkün olduğunu eşidəndən sonra təkrar bizə müraciət edirlər. Artıq belə əməliyyatlar icra etmişik.

"Bu imkanı bizə yaratdığına görə dövlətimizə minnətdaram"

Vurğulanıb ki, 19 sentyabr 2023-cü il tarixdə keçirilmiş lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində dövlət suverenliyimiz bütün Azərbaycan Respublikasında bərpa edilib, 15 oktyabr 2023-cü il tarixdə Müdafiə Ali Baş Komandan tərəfindən bayrağımız Xocalıda, Ağdərədə, Əsgəranda, Xankəndidə qaldırılmaqla həmin ərazilərdə Azərbaycan Respublikasının dövlət qurumlarının, o cümlədən prokurorluq orqanlarının fəaliyyəti bərpa edilib.

Cari il fevral ayının 7-də növbədənə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkiləri zamanı xalqımızın növbəti dəfə öz müdrikliyini göstərdiyi və Azərbaycan xalqına müasir tarixin ən böyük nailiyyətini bəxş etmiş Müzəffər sərkərdəsinin gördüyü işlərə cavab verərək layiqli Liderini yenidən prezident seçdiyi xüsusilə qeyd edilib.

Bu tarixi nailiyyətlərin əldə edilməsində Azərbaycan qadınlarının müstəsna rolundan danışan Kamran Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründən başlayaraq Azərbaycanda qadınların ictimai fəallığının yüksək səviyyədə olduğu, qadınların dövlət idarəçiliyinin müxtəlif səviyyələrində, parlamentdə, hökumətdə, haki-

Yasəmən MUSAYEVA, "Azərbaycan"

Qadınlar da hüquq sistemində pozitiv dəyişikliklərin baş verməsində mühüm rol oynayırlar

Martın 7-də Baş Prokurorluqda 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə tədbir keçirilib. Tədbirdə çıxış edən baş prokuror Kamran Əliyev qadın prokurorluq işçilərini, dövlət qulluqlarını və veteran xanım əməkdaşları bayram münasibətilə təbrik edərək onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzu edib.

Baş prokuror 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günüün uzun illərdən sonra ilk dəfə bütün ölkə ərazisində, o cümlədən işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə qeyd edildiyini, bunun böyük bir tarixi hadisə olduğunu bildirdi.

19 sentyabr 2023-cü il tarixdə keçirilmiş lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində dövlət suverenliyimiz bütün Azərbaycan Respublikasında bərpa edilib, 15 oktyabr 2023-cü il tarixdə Müdafiə Ali Baş Komandan tərəfindən bayrağımız Xocalıda, Ağdərədə, Əsgəranda, Xankəndidə qaldırılmaqla həmin ərazilərdə Azərbaycan Respublikasının dövlət qurumlarının, o cümlədən prokurorluq orqanlarının fəaliyyəti bərpa edilib.

Cari il fevral ayının 7-də növbədənə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkiləri zamanı xalqımızın növbəti dəfə öz müdrikliyini göstərdiyi və Azərbaycan xalqına müasir tarixin ən böyük nailiyyətini bəxş etmiş Müzəffər sərkərdəsinin gördüyü işlərə cavab verərək layiqli Liderini yenidən prezident seçdiyi xüsusilə qeyd edilib.

Bu tarixi nailiyyətlərin əldə edilməsində Azərbaycan qadınlarının müstəsna rolundan danışan Kamran Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründən başlayaraq Azərbaycanda qadınların ictimai fəallığının yüksək səviyyədə olduğu, qadınların dövlət idarəçiliyinin müxtəlif səviyyələrində, parlamentdə, hökumətdə, haki-

miyyət orqanlarında, elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, idman və digər sahələrdə fəal rol oynadıqlarını diqqətə çatdırdı. Ümummilli Liderimiz tərəfindən əsas qoyulan bu siyasətin dövlət başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən də uğurla davam etdirildiyi qeyd edilərək, bunun nəticəsində ölkəmizdə qadın hüquqlarının yüksək səviyyədə qorunduğu, qadınlarımızın bütün strukturlarda ön sıralarda fəaliyyət göstərdikləri bildirildi.

Xüsusi qeyd olunub ki, ölkəmizin tərəqqisində və əldə olunan uğurlarda, milli-mənəvi dəyərlərimizin və mədəniyyətimizin bütün dünyaya tanıtılmasında dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin ən sədi silahdaşı Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın zəngin və yorulmaz fəaliyyəti mühüm əhəmiyyət kəsb etməkdədir.

Qadınların ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi sahəsində də yüksək sədaqət və peşəkərlilik göstərdikləri, onların peşəkar hüquqşünas və qanun yüksək səviyyədə olduğu, hüquq sistemində pozitiv dəyişikliklərin baş verməsində mühüm rol oynadıqları bildirilib.

Hazırda prokurorluq işçisi olan qadınlardan 105 nəfərin müsabiqə yolu ilə işə qəbul edildiyi vurğulanaraq diqqətə çatdırılıb ki, onlardan 10 nəfər rəhbər vəzifədə, o cümlədən 1-i idarə rəisi, 3-ü idarə rəisinin müavini, 1-i şöbə rəisi, 4-ü rayon prokuroru və 1-i rayon prokurorunun müavini vəzifəsində işləyir.

Prokurorluq orqanlarında uzun müddət fəaliyyət göstərmiş Əntiqə Qonaqova və Dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə idarənin prokuroru Elifəna Bayramova çıxış edərək, göstərilən diqqət və qayğıya görə minnətdarlığını ifadə edib, dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ictimai həyatın bütün sahələrində gənc bərabərliyinin inkişaf etdirilməsi üçün mühüm işlər görüldüyünü, işlərə keçirilən gənc bərabərliyi siyasətinin prokurorluq orqanlarında uğurla davam etdirilməsində yüksək qiymətləndirildiyini vurğulayıb.

Daha sonra xidməti fəaliyyətdə fərqlənən qadın prokurorluq əməkdaşlarına və veteran xanım əməkdaşlara mükafatlar təqdim olunub.

Tədbir zamanı prokurorluqda çalışan xanım əməkdaşların fəaliyyətinə həsr olunan "Zorif Güc" adlı qsametrajlı film nümayiş olunub.

Gənclərin qazandığı uğurlar Azərbaycanın işıqlı sabahından xəbər verir

Gənclər cəmiyyətimizin aparıcı qüvvəsidir. Bu gün onlar ölkə həyatının bütün sahələrində çalışır və üzvlərini düşüncə tapşırıqları layiqincə yerinə yetirirlər. Harada çalışmalarından asılı olmayaraq həmişə böyük uğurlar qazanırlar. Çox sevindiricidir ki, gənclərimizin səsi, sorğu dünyanın ən aparıcı elm və təhsil ocaqlarından gəlir. Onların qazandığı uğurlara əsaslanıb deyə bilərik ki, Azərbaycanın sabahı daha işıqlı və nurlu olacaq.

Biologiya elminə yeni töhfələr verən, bu sahədə yeniliklər gətirən gənclərimizdən biri də Nərgiz Kamal qızı Bayramovadır. Səhəb zamanı öyrəndik ki, o, 4 avqust 1990-cı ildə Bakı şəhərində anadan olub. Kiçik yaşlarından biologiyaya böyük maraq göstərdiyinə görə ixtisas seçməkdə çox fikirləşmədən bu sahəyə üstünlük verib. Səhəbtimiz zamanı Nərgiz Bayramova biologiyaya olan dərin maraq və sevgisindən söz açdı. Dedi ki, bu sahəni seçməyində 4 il Bakı Slavyan Universitetinin humanitar liseyində təhsil almağın böyük rolu oldu: "Sonra Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin "Biologiya və gigiyena" ixtisası üzrə bakalavr, 2014-cü ildə "İnsan və heyvan fiziologiyası" ixtisası üzrə magistratura pilləsini bitirmişəm. 2016-cı ildə Elm və Təhsil Nazirliyinin Botanika İnstitutunun "Bitki fiziologiyası" ixtisası üzrə doktoranturasına qəbul olmuşam. Tədqiqat işim "GLRaV-3 patogeni zəifləmə üzüm bitkisinin fizioloji və anatomik dəyişikliklə-

rin tədqiqi" mövzusunda həsr olunmuşdu. 2018-ci ildə ETN Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutuna köçürülmüşəm. 2017-ci ildən təhsillə paralel olaraq Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun Biadaptasiya laboratoriyasında kiçik elmi işçi kimi fəaliyyətə başlamışam. Hazırda həmin laboratoriyada elmi işçi vəzifəsində çalışıram. Akademik İradə Hüseynovanın rəhbərliyi altında 13 noyabr 2023-cü ildə "Bitki fiziologiyası" ixtisasında biologiya elmi sahəsi üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim etdiyim dissertasiya işimin müdafiəsi keçirilmişdir. Ali Attestasiya Komissiyası Kollegiyasının 31 yanvar 2024-cü il tarixli qərarı ilə biologiya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə layiq görülmüşəm. Tədqiqat işimdə ilk dəfə olaraq Azərbaycanda üzüm bitkisinin yarpaqlarında GLRaV-3 virusu ilə indukciya olunan fizioloji, biokimyəvi, anatomik və ultrastruktur cavab reaksiyaları kompleks şəkildə tədqiq edilmiş, həmçinin 2016-

2022-ci illər üzrə ölkə ərazisində bu virusun yayılma dinamikası öz əksini geniş şəkildə tapmışdır.

Tədqiqat işimin nəticələri yerli və xarici jurnallarda çap olunan 10 məqalədə (o cümlədən Physiological and Molecular Plant Pathology (IF-2.747), Indian Journal of Science and Technology ("Web of Science" elmi məlumat bazasına daxil) və 20 tezisdə öz əksini tapmışdır. Tədqiqatın nəticələri "Dayanıqlı İnkişaf üçün Fəaliyyət Tədqiqatları" mövzusunda Beynəlxalq konfransda (Puşino, 2016), Biofizika və Molekulyar biologiya üzrə Gənclərin XVIII Qış Məktəbində (Qaçina, 2017), "Fotosintez və Dayanıqlı İnkişaf üçün Hidrogen Enerjisinin Tədqiqi" mövzusunda 10-cu Beynəlxalq konfransda (Sankt-Peterburq, 2019), həmçinin digər beynəlxalq və yerli konfranslarda məruzə edilmişdir. 2016-cı ildə elmdə

fərqləndiyimə görə AMEA-nın fəxri formantına, 12-22 fevral 2018-ci il tarixlərində Pakistanın Karachi şəhərində keçirilən hematologiya üzrə 5-ci Beynəlxalq təlimdə iştirak etdiyimə görə fərqlənmə sertifikatına layiq görülmüşəm.

Nərgiz Bayramova elmi işlərlə yanaşı, institutun ictimai həyatında da fəal iştirak edir. Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun Gənc Alim və Mütəxəssislər Şurasının sədri, AMEA GAMŞ-nin Biologiya və Tibb elmləri bölməsinin elmi katibidir. 2023-cü il 21-24 iyun tarixlərində Rusiya Federasiyasının Nijni Novqorod şəhərində keçirilən Ümumrusiya Gənc alim və tələbə elmi cəmiyyətinin "Müasir dövrün gənci" adlı XI qurultayının iştirakçısı olub.

Elm sahəsində qazandığı uğurlara əsaslanıb deyə bilərik ki, bünövrəsi Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən gənclər və elm siyasətinin bacarıqlı bir nümayəndəsi kimi Nərgiz Bayramova bundan sonra da üzünə düşən vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gələcək, ona bəslənən etimadı əməli işləri ilə doğruldacaq.

Vahid MƏHƏRRƏMOV, "Azərbaycan"

Adı özünə, özü adına layiq

Qadın deyəndə fikrimizdə, xəyalımızda ilk olaraq səhilsiz sevgi və məhəbbətin dəyişməz ünvanı, canlı nümunəsi, gerçək bir xeyir-xahlıq mələyi olan Ana obrazı canlanır. Böyük yaradıcın cənnəti saxavətlə ananın ayaqları altına xalça kimi sarməsi çox incə və dəyərli mətləblərdən xəbər vermirmi? Allahın anaları belə şərafətləndirməsi insanlığa ünvanlanan bir yaddaş deyilmi?! Dünya var olan qəddəs varlığa nə qədər şeirlər yazıb, nəğmələr qoşublar. Bu obədi mövzu dünyaya gələn hər yeni nəsilə təzələnilir. Hər gəlişi insanlıq üçün, təbiət üçün yeni olan yaz kimi, bahar kimi...

8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü dünyanın hər yerində olduğu kimi, zəngin mədəniyyət, milli-mənəvi dəyərlər beşiyi olan ölkəmizdə də təntənə ilə qeyd olunur. Bu elə bir gündür ki, təbiət qış yuxusundan oyanır, bənövşə, nərgiz çiçəklərinin ötri ilq yaz mehina qarışır ruhumuzu oxşayır. Bu elə bir məqamdır ki, canlanan təbiətlə bərabər könüllüydə yeni arzular doğulur, xoş duyğular oyanır. Qadınlar bayramı kimi tarixləşən 8 Martda insanlar ilk olaraq analarını, orlər həyat yoldaşlarını, gənclər sevgililərini bir dostə çıxarklə, hədiyyələrlə təbrik edər, xoş arzularını bildirirlər.

Biz isə təbrik üçün maraqlı bir ünvan seçdik. Adı özünə, özü adına layiq Etibar xanım Hüseynova Bərdədə yaşayıb çalışır. Rayonun ictimai həyatında fəal iştirak edir. Qarabağ Müharibəsi Veteranları, Şəhid Ailələri İctimai Birliyi Bərdə rayon təşkilatının rəhbəri, YAP rayon təşkilatı idarə heyətinin üzvü olaraq səmərəli fəaliyyəti ilə hər kə-

sin hörmətini qazanıb. Cəmiyyətin üzvlərini narahat edən problemlərə prinsipial müdaxiləsi ona mübariz qadın obrazı qazandırmışdır. Təsədüfi deyil ki, onun səmərəli fəaliyyəti dövlət səviyyəsində yüksək qiymətləndirilmişdir. Etibar xanım Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalına layiq görülmüşdür.

Birinci Qarabağ müharibəsi başlayanda Etibar xanımın ömür-gün yoldaşı Səhəd Zöhrəbəyov Bərdədə qabaqcıl kolxozlardan birinə sədrlik edirdi. Müharibə gündən-günə qızışırdı, ermənilər torpaqlarımızı işğal edirdilər. İşğal edilən kəndlərdən, şəhərlərdən doğma yuvamızı, rahat ev-eyşini tərkdən soydaşlarımızın xeyli hissəsi Bərdəyə sığınır. Bu ağır-r-acılı, üçüncü hadisələrə dözü bilməyən Səhəd axtaşm çay süffində cəhəməyə getmək qərarını Etibar xanıma bildirdi. Etibar onu yaxşı tanıyırdı. Hələ tələbəlik illərində özünü əsl kişi kimi aparmayıb, haqsızlıqla barışa bilmədiyini yaddaşına həkk etmişdi. Odu ki, onun qərarına etiraz etmək fikrindən uzaq idi. Amma bildirdi ki, Səhədsiz çətin olacaq. İki körpə uşağı - Zöhrəbi və Reyhanonı böyütmək, zəruri qayğı ilə əhatə etmək asan deyildi. Yanağından süzlənən iki damla göz yaşığı süfrəyə düşsə Etibar xoyaldan ayıldı.

- Get, özüm. Allaha əmanət ol. Vətənimizin dar gündəndə düşmənlər qabağına kişilər, orlər çıxmaldır. Uşaqlardan bir zorrə nigaran qalın. Onları sənin arzuladığın kimi adına layiq tərbiiyə edib boya-bağış çatdıracağam. Əlbəttə, biz buna birlikdə edəceyik.

Sabahı gün Səhəd ailəsi, dostları ilə görüşüb könüllü olaraq cəhəməyə yollandı. Axi o, həm də zabit idi. Bu müqəddəs savaşa qatılmamağı zabit şərəfinə sığışdırma bilməzdi. Qarabağ od tutub yanırdı. Düşmənlər böyük üstünlüklə hücumə keçir, kəndləri, şəhərləri viran qoyurdu. Ağır döyüşlərin birində Səhəd qəhrəmanlıqla həlak oldu. Canından artıq sevdiyi vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda əbədiyyətə ovaşdı. Bu gün Bərdədə Səhəd Zöhrəbəyovun adını daşıyan küçə var.

Etibar üçün Səhədsiz çətin olsa da, o hər əzabə qatlaşdı. Azərbaycan qadını adını şərəfinə uca tutaraq onun yadigarlarını - Zöhrəbi və Reyhanonı qanadları altına alıb qorudu, ana nəvəsi ilə böyütdü. İndi Zöhrəbi ali təhsilli mütəxəssis kimi Bərdə Rayon İcra Hakimiyyəti Aparatında məsul vəzifədə çalışır. Qızı Reyhanon isə Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsini bitirib. Bərdə Rayon Məhkəməsinə hakim köməkçisidir.

Adına yarasan, valideynlərinin verdiyi adı hələ, fədakarlığı ilə doğruldan Etibar xanımı 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə təbrik edib on xoş arzularını çatdırdı. Təşəkkür etdi, minnətdarlığını bildirdi.

- Qayğı və diqqət üçün sağ olun. Mənim üçün ən dəyərli, ən qiymətli təbrik Qarabağımızın işğaldan azad edilməsi, düşməndən layiqli qisas alınmasıdır. İndi çox məmnunam. Hər gün təməsdə olduğum şəhid ailələri də mənimlə oxşar ovqatı yaşayırlar. Biz xoşbəxtlik ki, öz torpağına sahib çixan Azərbaycan adlı qüdrətli bir dövlətin vətəndaşlarıyıq.

Lazım QULİYEV, "Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 116

QƏRAR

Bakı şəhəri, 5 mart 2024-cü il

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” 2010-cu il 1 oktyabr tarixli 331 nömrəli, “Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” 2016-cı il 15 fevral tarixli 795 nömrəli, “İcra məmurları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 23 aprel tarixli 299-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “İcra məmurları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 5 yanvar tarixli 246 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” 2021-ci il 24 may tarixli 1344 nömrəli, “Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” 2022-ci il 27 aprel tarixli 1670 nömrəli və “Milli arxiv fondu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 29 iyun tarixli 574-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Milli arxiv fondu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 27 iyul tarixli 168 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” 2022-ci il 18 avqust tarixli 1812 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 14 dekabr tarixli 2385 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

"Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 2010-cu il 1 oktyabr tarixli 331 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" 2016-cı il 15 fevral tarixli 795 nömrəli, "İcra məmurları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 23 aprel tarixli 299-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "İcra məmurları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 5 yanvar tarixli 246 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" 2021-ci il 24 may tarixli 1344 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" 2022-ci il 27 aprel tarixli 1670 nömrəli və "Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 29 iyun tarixli 574-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 27 iyul tarixli 168 nömrəli

Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" 2022-ci il 18 avqust tarixli 1812 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 14 dekabr tarixli 2385 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərarla alır:

1. "Məişət zorakılığı barədə şikayətdə cinayət tərkibinin əlamətləri olmadığı, şikayətlərə baxılma Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2012-ci il 24 fevral tarixli 46 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 2, maddə 189 (Cild I) 1-1-ci hissəsi) ləğv edilsin.

2. "İnzibati xəta haqqında protokolun, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən inzibati xəta haqqında işə baxılarkən çıxarılan qərarın və inzibati xəta haqqında işin aidiyyəti üzrə göndərilməsi barədə qərardan formaların təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2016-cı il 18 noyabr tarixli 466 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 11, maddə 1954 (Cild I) 10-cu hissəsi) ləğv edilsin.

3. "İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraat zamanı götürülmüş tez xarab olan mallar barəsində soruncam verilməsi Qaydası"nın və "İnzibati xəta haqqında iş üzrə icra-

at zamanı götürülmüş narkotik vasitələr və psixotrop maddələr, həmçinin müvafiq standartlara, sanitariya normalarına və qaydalara, gigiyena normativlərinə cavab verməyən etil spiriti, alkoqollu və tərkibində spirt olan məhsulların yenidən istehsalə göndərilməsi və ya məhv edilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 18 dekabr tarixli 564 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 12 (II kitab), maddə 2512 (Cild I); Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 12 yanvar tarixli 17 nömrəli və 23 yanvar tarixli 38 nömrəli qərarları) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 1 nömrəli əlavə - "İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraat zamanı götürülmüş tez xarab olan mallar barəsində soruncam verilməsi Qaydası"nın 3-cü hissəsi ləğv edilsin;

3.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 2 nömrəli əlavə - "İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraat zamanı götürülmüş narkotik vasitələr və psixotrop maddələr, həmçinin müvafiq standartlara, sanitariya normalarına və qaydalara, gigiyena normativlərinə cavab verməyən etil spiriti, alkoqollu və tərkibində spirt olan məhsulların yenidən istehsalə göndərilməsi və ya məhv edilməsi Qaydası"nın 3-cü hissəsi ləğv edilsin.

4. "Azadlıqdan məhrum etmə ilə əlaqədar olmayan cəzaya məhkum edilməklə yanaşı, alkoqolizm və ya narkomaniyadan müalicə məqsədilə barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlər tətbiq edilmiş, habelə inzibati həbs nəzərdə tutan inzibati xəta törətmiş, narkomaniyadan müalicəyə ehtiyacı olan şəxslərin ixtisaslaşdırılmış tibb müəssisəsində məcburi müalicəsi barədə məhkəmə qərarının tələblərinin yerinə yetirilməsinə icra məmuru tərəfindən nəzarət edilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 17 noyabr tarixli 354 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 11, maddə 1277 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

5. "Geoloji Kəşfiyyat Agentliyi" publik hüquqi şəxs Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 21 noyabr tarixli 416 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 11, maddə 1353 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

6. "Geodeziya və Kartografiya Agentliyi" publik hüquqi şəxs Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 29 noyabr tarixli 425 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 11, maddə 1361 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

7. "Arxiv fondu sənədlərinin daimi dövlət mühafizəsinə təhvil verilməsi qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 24 may tarixli 163 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023, № 5, maddə 730 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

8. "Ödənişli arxiv xidmətlərinin siyahısının və onların göstərilməsinə görə xidmət haqlarının məbləği"nin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 31 iyul tarixli 251 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023, № 7, maddə 1090 (Cild I); Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 8 fevral tarixli 77 nömrəli Qərarı) 2-ci hissəsi ləğv edilsin.

9. "Dövlət arxiv xidməti işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və dövlət arxiv xidmətinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsinin hesabına köçürülən vəsaitdən istifadə Qaydası"nın təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 31 iyul tarixli 252 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023, № 7, maddə 1091 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 117

QƏRAR

Bakı şəhəri, 5 mart 2024-cü il

“Təhsil haqqında” və “Dövlət rüsumu haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il 19 may tarixli 104-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” 2005-ci il 1 mart tarixli 203 nömrəli, “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” 2009-cu il 5 sentyabr tarixli 156 nömrəli, “Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının Nizamnaməsi”nin təsdiq edilməsi haqqında” 2013-cü il 8 iyul tarixli 939 nömrəli, “Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının Nizamnaməsi”nin təsdiq edilməsi haqqında” 2014-cü il 26 dekabr tarixli 432 nömrəli, “Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin Nizamnaməsi”nin təsdiq edilməsi haqqında” 2015-ci il 21 dekabr tarixli 710 nömrəli, “Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasının Nizamnaməsi”nin təsdiq edilməsi haqqında” 2016-cı il 4 avqust tarixli 1007 nömrəli və “Ümumi təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 29 mart tarixli 1532-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” 2019-cu il 27 may tarixli 711 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 7 iyul tarixli 1088 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 14 dekabr tarixli 2387 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

"Təhsil haqqında" və "Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il 19 may tarixli 104-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" 2005-ci il 1 mart tarixli 203 nömrəli, "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 2009-cu il 5 sentyabr tarixli 156 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası

Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2013-cü il 8 iyul tarixli 939 nömrəli, "Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2014-cü il 26 dekabr tarixli 432 nömrəli, "Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2015-ci il 21 dekabr tarixli 710 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasının Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2016-cı il 4 avqust tarixli 1007 nömrəli və

"Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 29 mart tarixli 1532-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" 2019-cu il 27 may tarixli 711 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 7 iyul tarixli 1088 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 14 dekabr tarixli 2387 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərarla alır:

1. "Xarici dövlətlərin xarici təhsilə aid kvalifikasiyalarının tanınması xidmətləri ilə əlaqədar digər xidmətlərin siyahısı və göstərilən xidmətlərə görə ödəniləcək haqların məbləği"nin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 24 dekabr tarixli 507 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 12 (V kitab), maddə 1608 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

2. "Peşə təhsili üzrə qeyri-formal və informl təhsil formaları vasitəsilə ödənilmiş bilik, bacarıq, sorişmə və

təcrübənin qiymətləndirilməsi və tanınması xidmətləri ilə əlaqədar digər xidmətlərin siyahısı və göstərilən xidmətlərə görə ödəniləcək haqların məbləği"nin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 24 dekabr tarixli 508 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 12 (V kitab), maddə 1609 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 119

QƏRAR

Bakı şəhəri, 5 mart 2024-cü il

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Veteranlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 23 aprel tarixli 296-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında” 2021-ci il 17 iyun tarixli 1365 nömrəli, “Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 23 aprel tarixli 295-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında” 2021-ci il 17 iyun tarixli 1366 nömrəli, “Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən mənzillərin satışı və satışdan əldə olunan vəsaitdən istifadə Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2022-ci il 11 aprel tarixli 1661 nömrəli və “Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 9 dekabr tarixli 680-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 7 aprel tarixli 568 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” 2022-ci il 28 dekabr tarixli 1941 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 15 dekabr tarixli 2395 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Veteranlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 23 aprel tarixli 296-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" 2021-ci il 17 iyun tarixli 1365 nömrəli, "Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 23 aprel tarixli 295-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" 2021-ci il 17 iyun tarixli 1366 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası

Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2013-cü il 8 iyul tarixli 939 nömrəli, "Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2014-cü il 26 dekabr tarixli 432 nömrəli, "Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2015-ci il 21 dekabr tarixli 710 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasının Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2016-cı il 4 avqust tarixli 1007 nömrəli və

"Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 29 mart tarixli 1532-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" 2019-cu il 27 may tarixli 711 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 7 iyul tarixli 1088 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 14 dekabr tarixli 2387 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərarla alır:

1. "Müharibə veteranlarının reyestrinin aparılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 5 avqust tarixli 280 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 8, maddə 969 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

2. "Şəhid və şəhid ailəsi statusu almış şəxslərin reyestrinin aparılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin

2022-ci il 5 avqust tarixli 281 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 8, maddə 970 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

3. "Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən mənzillərin bəzə vasitəsilə satışı Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 24 sentyabr tarixli 371 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 9, maddə 1104 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

4. "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən sığortaedən-

lər (sığortaolunlar) tərəfindən ödənilmiş məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına subsidiyalaşdırılması şərtləri, subsidiyaların ödənilməsi və bu sahədə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 8 dekabr tarixli 445 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023, № 12 (II kitab), maddə 1780 (Cild I) 2-ci hissəsi) ləğv edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Antiazərbaycançı şəbəkənin qəsd planı iflasa məhkumdur

Milli maraqlara zidd olan əməllərin qarşısı qətiyyətlə alınır

Artıq bütün dünyaya məlumdur ki, ABŞ və bir sıra Qərbi ölkələrinin özəl şirkətləri tərəfindən Azərbaycanın iqtisadi inkişafına zərər vermək üçün fəaliyyət göstərən şəbəkənin qəsd planı iflasa məhkumdur. ABŞ və Qərbi ölkələrinin məqsədlərinə çatmaq üçün uzun illərdir icra mexanizmi formalaşdırılıb.

Əsas məqsədlərinin üstünü ört-basdır etmək üçün xeyli sayda və müxtəlif adlarla donor institutları, yardım fondları yaradılıb. USAID, NED, Marşal Fondu, IREX və digər onlarla "beynəlxalq institutlar" məhz bu cür proqramların icraçıları kimi meydana çıxıblar. Onlar üzrə "demokratik inkişafı dəstək vermək" adı altında fəaliyyət göstərirlər, gizlədib isə maraqlarına xidmət edən işlər görürlər. Bu məqsədlə yüksək məbləğdə qrantlar ayırırlar, pullar xərcləyirlər. Yerli icamaları maddi vəsaitlə şübhəli fəaliyyətlərini hakimiyyətlərə qarşı iticamı etimadsızlığa sövq edirlər. Bundan ötrü dərindən-qabıqdan çıxırlar.

Xarici təşkilatların dəstəklədiyi müxalifət qrupları deyəndə, təkə müxalifətdə olan siyasi partiyalar nəzərdə tutulmur. Düzüdü, əvvəllər metodologiyaya fərqli olub. Ayrı-ayrı ölkələrdə təxribət əməlləri törədilməsi üçün konkret siyasi təşkilatlarla əməkdaşlıq edilib. Siyasi partiyalara könərdən maddi vəsait göstərilməsi qanunla qadağan edildiyi üçün onların ətrafında yedək kimi "QHT və KİV" cəmləşdirilib. Həmin "QHT" və "KİV"-ə külli miqdarda "qrant vəsaiti" ayrımaqla, mərkəzdə dayanan siyasi partiyanın maliyyələşdirilməsi həyata keçirilib.

Son zamanlardakı əməllərdən hiss olunur ki, adlarını

çəkdiyimiz təşkilatlar məqsədlərinə daha tez çatmaq üçün əvvəlki variantları dəyişiblər. İndi daha müasir hesab etdikləri yeni variantların tətbiqinə çalışırlar. Bu gün əsas hesab olunan işlər təkə siyasi partiyaların və siyasi fiqurların üzərində fokuslaşdırılıb. "QHT" və "KİV"-i hansısa siyasi partiyanın ətrafında cəmləyib onun vasitəsilə koordinasiya etmirlər. Həm də onlar milli düşüncəyə zidd olan, cəmiyyətin ab-havasını pozan marginal qrupları dəstəkləyirlər. Məsələn, ABŞ və Qərbi ölkələri Azərbaycanda "radikal feminizim"-in təşkilatlandırılıb aktivləşdirilməsində birbaşa iştirak edirlər. Bu işi daim diqqət mərkəzində saxlayır, maliyyələşdirirlər.

Radikal feministlər ailə institutuna qarşı çıxırlar, qeyri-ənənəvi münasibətləri təbliğ edirlər, illərdən bəri yaranmış milli mədəniyyəti "geri zehniyyət" adlandırırlar. Qərbi institutları radikal feministləri dəstəkləməklə, əxlaqdan, ənənədən kənar, milli mədəniyyəti unutmaya cəmiyyətdə və o cəmiyyətdə yaşayacaq "insanlar" formalaşdırmağa çalışırlar. Qərbi institutları radikal feminizmi dəstəkləyib təşkilatlandırmaqla, ölkədə iticamı-siyasi proseslərə müdaxilə etmək üçün yeni mexanizmlər hazırlayırlar. Bir sözlə, "milli feminizmlər" adı altında elə "çevik və işgüzar qrup" formalaşdırırlar ki, anti-Azərbaycan təyinatlı istənilən məsələdə bir işə yarıya bilsinlər. Artıq son zamanlar eyni modelin digər sahələrdə də tətbiq edildiyi müşahidə olunur.

Qərbin Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyasından başqa bir şey deyil. Bu prosesdə USAID və Samanta Pauer başda olmaqla Qərbi fondların, hüquq-müddafə təşkilatlarının, mediasının rolu xüsusilə diqqət cəlb edir. Şəbəkələrin qurulması və onların vasitəsilə ölkələrin daxilində qarşıqlıq yaradılması, sonra isə mövzunun Qərbi mediası və QHT-ləri, daha sonra isə rəsmi mətbuəti və digər mətbuəti vasitəsilə yayılması və yalnız çirkin məqsəd daşıyır.

Uzun illər ərzində xarici qüvvələrin Azərbaycanda qurduqları şəbəkə vasitəsilə qarşıqlıq yaratmaq cəhdləri uğursuzluğa düçar olub. Belə çirkin metodlarla daxilə sabitliyi xələf götürmək cəhdlərinin qarşısını vaxtında alınması ölkəmizin daim artan gücünü, qüdrətini müsbət göstəricisidir.

Azərbaycan xalqının milli maraqlarına, Azərbaycan dövlətinin əleyhinə qarşı fəaliyyət göstərən "Toplum TV" kimi şəbəkələrin müəyyən edilməsi və neytrallaşdırılması olduqca vaxtında atılmış bir addımdır. Bundan sonra da ölkə daxilində sabitliyi, əmin-amanlığı pozmağa yönələn bütün cəhdlərin qarşısı qətiyyətlə alınacaq. Xalqımızın milli maraqlarına zidd olan pozuculuq əməlləri törədən kimsələrin əsliləndirilməsi lazımdır.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Qərbin antiazərbaycançı şəbəkəsi ifşa olunur

"Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən bəzi media qurumlarının Qərbi siyasi dairələri tərəfindən maliyyələşdirilməsində məqsəd Azərbaycanı qarşıqlıq yaratmaqdır. Ona görə də Toplum TV-nin fəaliyyətinə hüquqi müstəvidə qiymət verilməsi ilə bağlı müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsindən sonra Qərbin bəzi siyasi dairələrinin köhnə ab-havadan danışacağı, Azərbaycanı insan haqlarının və demokratik dəyərlərin pozulmasında ittiham edəcəkləri istisna edilmirdi".

maiyyəti də yarımağa çalışırlar. Sadəcə, demokratiya yolunu seçən dövlətlər hər dəfə növbəti mərhələyə keçid edir və prosesi davam etdirirlər. Azərbaycan da demokratik inkişaf yolu ilə gedir və bu istiqamətdə çox ciddi islahatlar həyata keçirir".

Elman Nəsirovun sözlərinə görə, ayrı-ayrı şəxslər və yaxud hansısa media qurumu ilə bağlı hüquq-mühafizə orqanlarının hərəkətləri keçməsinə gəlməyə isə, burada günahkar onların əli olmalıdır. "Ölkəmizdə media qurumları və ya jurnalistlər heç bir halda siyasi mövqelərinə görə təqib olunmurlar. Toplum TV-nin bir neçə ölkədəki saxlanılmasının səbəbi isə əxtarı zamanı aşkarlanan cinayət əməlləridir. Məhkəmə həmin şəxslərlə bağlı müvafiq qərarlar qəbul edəcək. Orta cinayət əməli varsa, bu əməli törədənlerin

siyasi baxışları, onların əqidəsi və sairə kimi amillərin məsələyə heç bir aidiyyəti yoxdur. Cinayət törədilsə, cinayətəkar cəzalandırılmalıdır".

Deputat vurğulayıb ki, heç kim qanunun fəvqində dayana bilməz və heç kimin toxunulmazlığı hüququ yoxdur. "Demokratik inkişaf yolunu seçmiş bütün hüquqi dövlətlərdə cinayət faktı aşkarlandıqda, onu törədən mütəqə cəzalandırılır. Əksinə, cinayətəkarların cəzasız qalması dövlətin sülhünə çox ciddi zərər vurur və ictimaiyyətdə dövlətə inamsızlıq yaranır. Bu gün xalqımız dövlət siyasətini bimonəli müdafiə edir. Çünki bizim işimiz haqq isdir və heç kim daxili işlərimizə qarşı bilməz. Bu nöqtəyə-nəzərdən Qərbin bəzi siyasi dairələri təzyiqlərini dayandırmalıdır və baş verənlərdən dərs almalıdırlar".

Elman Nəsirov yekunda deyib ki, Qərbin maliyyələşdirdiyi növbəti media qurumunun ifşa olunması ilə xarici mediada ölkəmizə qarşı aparılan qarayaxma kampaniyası genişləniş. Lakin ölkəmizi hədəfə alan əsassız ittihamlarla dolu materiallar dərc edən, bizə qarşı təzyiqlərini artıran Qərbi siyasi dairələri belə cəhdləri ilə Azərbaycanı öz daxilə məkanını qeyri-qanuni fəaliyyətlərdən qorumaqdan çəkindirə bilməz.

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Orta dəhlizin önəmi artır

Zəngəzur dəhlizinin açılması Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu üçün mühüm töhfə ola bilər

Avropa ölkələrinin enerji təminatçısı və etibarlı tərəfdaşı kimi qəbul olunan Azərbaycan Avrsiyada həm də nəqliyyat-ticarət körpüləri yaradır. "Şərqi-Qərbi", "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizlərinin fəal aktorlarından biri kimi Azərbaycan yükvlərini Asiyadan Avropanın müxtəlif istiqamətlərinə təhlükəsiz və ən əlverişli imkanlar daxilində daşımağı üçün rahat tranzit marşrutu yaradır.

Xəzər dənizi, Beynəlxalq Dəniz Ticarəti Limanı, "Bakı-Tbilisi-Qars" dəmir yolu, Ələt Azad İqtisadi Zonasının yaratdığı imkanlar bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycan Qafqazda ən əlverişli nəqliyyat-ticarət hubudur.

İkinci Qarabağ müharibəsindəki Şanlı Zəfərin yaratdığı realıq fonunda isə Azərbaycan Orta dəhlizini (Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu) daha səmərəli və etibarlı marşrut olmağı üçün çox müvafiq təkliflər irəli sürür. Bunlardan biri də Zəngəzur dəhlizinin açılmasıdır.

Savaşlar, toqquşmalar qədim İpək yolunun yenidən canlanmasını şərtləndirir

Son iki ildə Ukrayna və Qəzza bölgəsində baş verən hərbi toqquşmalar, eləcə də qiyamçı husulərin Qırmızı dənizdə ticarət gəmilərinə qarşı silahlı hücumları Avropa dövlətlərini Asiya ilə ticarət əlaqələrini davam etdirmək üçün yeni marşrutlar axtarmağa vadar edib.

Məlum hadisələr və global siyasətdəki gərginlik, yuxarıda qeyd olunan artırımaqla yanaşı, Avropada iqtisadiyyatın artmasına da təsir edir. Savaşlar və gəmilərə silahlı hücumlar global marşrutlarda təhlükəsizlik məsələlərinin həlli üçün ayrılan xərclərin də artmasını şərtləndirir. Bu da, əlbəttə ki, bəhalaşmaya səbəb olub.

Məhz bu realıqlar nəzərə alsaq, belə qənaətə gəlmək olar ki, bu gün Avropa ilə Asiyanı əlaqələndirən Trans-Xəzər marşrutunun, yəni Orta dəhlizinin önəmi artır.

Çünki Çin-Mərkəzi Asiya-Azərbaycan və Gürcüstandan Qara dənizə və Avropaya uzanan Orta dəhliz yuxarıda qeyd olunan əlaqələndirən Trans-Xəzər marşrutunun, yəni Orta dəhlizinin önəmi artır. Çünki Çin-Mərkəzi Asiya-Azərbaycan və Gürcüstandan Qara dənizə və Avropaya uzanan Orta dəhliz yuxarıda qeyd olunan əlaqələndirən Trans-Xəzər marşrutunun, yəni Orta dəhlizinin önəmi artır.

Çin-Mərkəzi Asiya-Azərbaycan və Gürcüstandan Qara dənizə və Avropaya uzanan Orta dəhliz yuxarıda qeyd olunan əlaqələndirən Trans-Xəzər marşrutunun, yəni Orta dəhlizinin önəmi artır.

yüklər Qara dənizə, buradan isə Türkiyə və Şərqi Avropa ölkələrinə çatdırılacaq. O həmçinin keçdiyi ölkələr arasında ticarətin inkişafına təkan verəcək.

Orta dəhliz vasitəsi ilə yüklər Çin, Qazaxıstan, Türkmənistan, Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və daha sonra Avropaya daşınacaq. Bu dəhlizlərin önəmi artıran digər məsələ isə Rusiya-Ukrayna müharibəsidir. Çünki Rusiya vasitəsilə Asiyadan Avropa Birliyi (AB) bazarlarına məhsulların tədarükündə problemlərin yaranması Orta dəhlizə olan marağı da artırır.

Bu baxımdan dəhlizlərin fəaliyyətinin gücləndirilməsi Qərbi və Şərqi arasında təbii körpü rolunu oynayan Azərbaycan üçün də böyük önəm daşıyır.

Azərbaycan Orta dəhlizini reallaşması üçün çox mühüm addımlar atmaqdadır. Zəngəzur dəhlizinin açılması istiqamətində reallaşdırılan layihələr bunun bariz təzahürüdür.

Dünyada global layihələrin müəllifi, təşəbbüskarı kimi tanınan Prezident İlham Əliyev bu barədə həm xarici ölkələrə səfərlərində, həm ölkə daxilində keçirdiyi görüşlərdə, beynəlxalq forum və konfranslardakı çıxışlarında çox əhatəli şəkildə məlumat verir. Azərbaycan Prezidenti həm görülən işlərdən danışır, həm dəhlizlərin yaradacağı imkanları izah edir, həm də dəhliz üzərindəki ölkələrin bu prosesə dəstək verməyə çağırır.

İlham Əliyev əminliklə vurğulayıb ki, Azərbaycan Zəngəzur dəhlizini reallaşdırdıqdan sonra ilk növbədə türk dünyası ölkələri üçün çox əlverişli imkanlar yaranaçaq. Eyni zamanda Asiyadan Avropaya ən qısa marşrutun yaranması, qədim İpək yolunun yenidən canlanmasını və ən əlverişli nəqliyyat-ticarət xəttinə çevrilməsini şərtləndirəcək.

Fevralın 19-da Ankarada Prezident İlham Əliyevin Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə geniş tərkibdə görüşündə qardaş ölkənin dövlət başçısı da bu məsələyə toxunaraq bildirmişdi ki, geosiyasi nizam təsir edən koronavirus pandemiyası və Ukrayna müharibəsi kimi proseslər Orta dəhlizə etibarlı marşrut olduğunu bir daha göstərib. 2017-ci ildə açılan "Bakı-Tbilisi-Qars" dəmir yolu xətti Orta dəhliz strategiyası mərhələsi olub. Bu xətdəki işlərin ən qısa zamanda başa çatdırılması və xəttin tamamilə işlək vəziyyətə gətirilməsi orta mənfəətə xidmət edir.

Zəngəzur dəhlizinin önəmi artır

Global təşəbbüsləri ilə Avrsiyada yeni nəqliyyat-ticarət xətləri yaradan İlham Əliyev Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutunun önəmiyyətini dəyərləndirir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Tarixi İpək yolu mərkəzi dəhliz rolunu oynamağa başlayır

Son illər baş verən hadisələr fonunda şimal dəhlizlərinin istifadəsinin təhlükəli hal alması bu marşrutlara olan inamı azaldıb. Xüsusən Rusiya-Ukrayna müharibəsinin başlaması ilə yükvlərin daşınmasında digər dəhlizlərin marağı obyektinə çevrilməsi gündəmədir. Bu baxımdan 2014-cü ildə yaradılan, ilk vaxtlarda bir çox dövlətlərin marağı daşınmayan Orta dəhliz müasir çağırışlar fonunda önəmiyyətini artırır.

Artıq narazı ölkələr Avropa və Asiyayı birləşdirən ən qısa marşrut üzrə yük daşımaqlarının təhlükəsiz şəraitdə həyata keçirilməsində maraqlıdırlar.

Mövzu ilə əlaqədar "Azərbaycan" qəzetinə danışan Milli Məclisin deputatı Sahib Əliyev qeyd edib ki, Rusiya-Ukrayna savaşı başlayandan Orta dəhliz getdikcə mərkəzi dəhliz rolunu oynamağa başlayıb.

Deputat bildirib ki, bu dəhliz üçün yeganə problem marşrutun daha çox ölkənin ərazisindən keçməsi və tələbi ödəmək üçün infrastrukturun tam hazır olmaması ilə bağlı idi: "Dəhliz boyu ölkələr artıq bununla bağlı xeyli optimallaşdırıcı addımlar atıblar. Bu yaxınlarda Qazaxıstan parlamenti də qanunvericilik aktı qəbul etdi. Türkiyə ilə Qazaxıstan arasında yükvlərin

Sahib Əliyev gələcəkdə Orta dəhlizlərinin qarşısında indikindən daha artıq imkanlar açılacağını bildirib. Statistika da göstərir ki, bu dəhliz üzərindən daşınan yükvlər sürətlə artmaqdadır. Çox sevincirici haldır ki, bu dəhliz üzərindəki ölkələr arasında belə bir çağırışa daha çox hazır olan dövlət məhz Azərbaycandır.

Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycan lap əvvəldən nəqliyyat xətlərinə və logistika mərkəzinə çevrilməsi üçün ölkənin gələni edib. Növbəti mərhələdə ölkəmiz üçün önəmli olan dəhliz boyunca dəyər zəncirinin yaradılmasıdır. Hazırda bununla bağlı hazırlıqlar gedir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Mərkəzi Seçki Komissiyasında

Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclası keçirilib

Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə martın 7-də Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclası keçirilib.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Katibliyinin Media və kommunikasiya şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdikləri ki, övvəlce komissi-

yanın fevralın 1-də, 5-də və 11-də keçirilmiş iclaslarının protokolları təsdiq edilib. Sonra bəzi seçki dairələri üzrə dairə seçki komissiyalarının tərkibində dəyişikliklər olunması məsələsinə baxılıb. Aparılan müzakirələrdən sonra 65 sayılı Salyan-Biləsu-

var-Neftçala, 77 sayılı Lənkəran şəhər və 81 sayılı İmişli seçki dairələri dairə seçki komissiyalarının tərkibində dəyişikliklər edilmişdir. Media nümayəndələrinin iştirak etdikləri iclasda həmçinin cari məsələlərə baxılıb.

QƏRAR № 11/37

Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 1 fevral, 5 fevral və 11 fevral tarixli iclas protokollarının təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci və 28.4-cü maddələrinə uyğun olaraq qərar alır:

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 1 fevral, 5 fevral və 11 fevral tarixli iclaslarının protokolları təsdiq edilsin.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Müavir *Rövşən Qasimov*
Katib *Ərifə Muxtarova*
Üzvlər *Fuad Cavadov*
Şatidin Əliyev
Baxşeyiş Əsgərov
Nailə Əsgərova
Tofiq Həsənov
Ramiz İbrahimov
Validə Kazımova
İlham Məmmədov
Nizami Nadirxanlı
Qabil Orucov
Hüseyn Paşayev
Almas Qəhrəmanlı
Ətibar Quliyev
İlkin Şahbazov

07.03.2024

QƏRAR № 11/38

Bəzi dairə seçki komissiyalarının tərkibində dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 22.3.1-ci, 28.2-ci, 28.4-cü və 30-cu maddələrinə uyğun olaraq qərar alır:

1. Səlamət Musa oğlu Kərimov 65 sayılı Salyan-Biləsuvar-Neftçala, Kərim Allahverdi oğlu Heydərov 77 sayılı Lənkəran şəhər, İlham Xudaf oğlu Abdulov 81 sayılı İmişli seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvü vəzifəsindən vaxtından əvvəl azad edilsinlər.

2. İqbal Musa oğlu Rəcəbov 77 sayılı Lənkəran şəhər, Abbas Ələmdar oğlu Quliyev 81 sayılı İmişli seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvü təyin edilsinlər.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Müavir *Rövşən Qasimov*
Katib *Ərifə Muxtarova*
Üzvlər *Fuad Cavadov*
Şatidin Əliyev
Baxşeyiş Əsgərov
Nailə Əsgərova
Tofiq Həsənov
Ramiz İbrahimov
Validə Kazımova
İlham Məmmədov
Nizami Nadirxanlı
Qabil Orucov
Hüseyn Paşayev
Almas Qəhrəmanlı
Ətibar Quliyev
İlkin Şahbazov

07.03.2024

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi Ramazan ayının başlanması ilə bağlı fətva verib

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) Qazılar Şurası Ramazan ayının başlanması ilə bağlı fətva verib. AZƏRTAC fətvanın mətnini təqdim edir:

"Bismillahir-rəhmanir-rəhim!

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Qazılar Şurası mübarək Ramazan ayının başlanması münasibətilə dünya və ölkə müsəlmanlarını təbrik edir, müqəddəs oruc-luq ayında ibadətliyimizin qəbulu yetməsinə Uca Allah-taaladan diləyir. Ramazan ayı və orucu İlahi əmrdir, bu barədə Qurani-Kərimdə belə buyrulur:

"Ramazan ayı insanlara doğru yol göstərən və haqqı batıldan ayırmağı açıq-aşkar dəlillərlə boyan edən Quranın nazil olduğu aydır. Sizdən hər kim o aya yetişsə oruc tutsun..." (Bəqərə, 185).

Sonsuz nemətləri ilə bizi mükafatlandıran Uca Rəbbimizə raz-niyaz edirik ki, "Qurani-Şərif" in nazil olduğu, min aydan xeyirli Qədr gecələrinin qədr verildiyi mübarək Ramazanı-şərifdə vacib oruc ibadətini layiqincə yerinə yetirməkdə və fəzilətləri ilə oxlaqlığımızı kamilləşdirməkdə yardımınız olsun! Əziz Peyğəmbərimiz (s) belə buyurmuşdur:

"Ramazan ayı daxil olduğu zaman səmən qapısı açılır, cəhənnəmin qapıları bağlanır və şeytanlar zəncirlənər".

Qazılar Şurası builki Ramazan fətvasını dindarlarımızın nəzər-diqqətinə təqdim edir və bildirir ki, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin müvafiq sərəmsinə əsasən Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi Nəsirəddin Tusi adına Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının 32/33 sayılı və 2024-cü il 28 fevral tarixli cavab məktubuna görə, bu il Ramazan ayının 1-i miladi təqvimlə mart ayının 11-nə təsadüf edəcəkdir, inşallah!

Ətrafında olduğumuz on bir ayın sultanı olan Ramazanın gəlişi xalqımız üçün bu il də çox əlamətdardır. Çünki bu mübarək ay

Vətən müharibəsində əldə etdiyimiz şanlı Zəfərin sevinci ilə yanaşı, separatçı rejimin sığıntı - müqəddəs Bayrağımızın Xankəndidə dalğalanması qururu ilə qarşılayırıq. Müstəqillik tariximizdə ilk dəfə ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam təmin etmiş ölkəmizdə keçirilən növbədənəkar prezident seçkilərində qalib Xalq - qalib Lider seçiminin qələbə sevinci bu Ramazanda xeyir-dualılarla yad ediləcəkdir. Ramazanı-şərifin gəlişi münasibətilə sözü imzası qədr keçərtli, siyasi iradəsi, prinsipliyyəti ilə ən yeni Azərbaycan tarixində Qarabağ Fətəhi və Böyük Qayıdışın Müəllifi adı qazanan, ölkəmizin bütün ərazisində suverenliyimizin tam bərpası kimi tarixi vəzifəni yerinə yetirən və prezidentliyinin yeni mərhələsinə qədəm qoyan dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə, eləcə də bu çətin yolda yaxın sırdaşı və yoldaşı - Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya dindarlarımız adından dərin minnətdarlığımızı bildirir, bu mübarək günlərdə onlara on böyük İlahi nemət olan cansağlığı diləyirik.

Əziz müsəlman qardaş və bacılar, islamın təməl prinsiplərindən olan oruc ibadətini insanı təkəbbür və şöhrtəpərəstlikdən uzaqlaşdırır, insanlar arasında birliyi, qardaşlığı, haqqı və ədaləti bərqərar edən, bəşər övladını iman və təqvatə yaxınlaşdırır ibadətdir. Oruc ibadətini insanın haramlardan qorunması üçün bir imtahandır, Allahın insana bəxş etdiyi iradəni gücləndirən, səbrini və dənayəti bütünləşdirən, arzu, ehtiras və nəfsin ötinə qalxan kimi sədd çəkmə vasitəsidir. Ramazanda Quran oxumaq, elm-irfan və ibadətə məşğul olmaq, iftar süftüləri açmaq, xeyriyyəçilik etmək, ehtiyacları şəxslərə, kimsəsizlərə, uşaq evlərinə, ahi və qocalara köməklik göstərmək, valideynlərin qayğısına qalmaq, dünyasını dəyişənlərin ruhlarını yad etmək İlahi məqamda bəyənən əməllərdir və savabdır. Təvsiyə edirik ki, duaların qəbul olduğu bu mübarək günlərdə torpaqlarımız,

Vətənimiz uğrunda canlarını fəda edən qəhrəman şəhidlərimizin xatirəsi yad edilsin, ruhlarına dualar oxunsun, şəhid və qazi ailələrinə qayğı və diqqət göstərsin. Qazılar Şurası din xadimlərimizin və yerlərdəki imamlarımızın nəzərinə çatdırır ki, Ramazan vacibətləri, qayda və qadagaları, müstəhəb əməlləri barədə dindarlar ətrafı şəkildə məlumatlar və şərhlər verilsin. Xüsusi olaraq bir daha din xadimlərimizə xatırlatmaq istərdik ki, iftardan öncə məclislərdə ehsan verilməsi qadağandır, çünki Allahın hökmü, Peyğəmbərin əmri ilə ehsan adı ilə iftardan əvvəl süfrə açılması şəri baxımdan haram əməldir.

Hər il olduğu kimi, bu il də Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi mübarək Ramazan ayının gündüzlük duaları, insak-iftar vaxtlarını əks etdirən xüsusi təqvim tərtib edib. Bu təqvim İdarəmizin internet saytında (www.qafqazislam.com) yerləşdirilib. Digər mənbələrdən daxil olmuş, təfərrüat xarakterli, məzhəb və vaxt ayrı-seçkililiyinə səbəb ola biləcək təqvimlərin din xadimləri və dindarlarımız tərəfindən istifadəsi qeyri-məqsuldir. Bütün külliyyəti informasiya vasitələrinin və şöhrtəpərəstlikdən uzaqlaşdırır, insanın haramlardan qorunması üçün bir imtahandır, Allahın insana bəxş etdiyi iradəni gücləndirən, səbrini və dənayəti bütünləşdirən, arzu, ehtiras və nəfsin ötinə qalxan kimi sədd çəkmə vasitəsidir. Ramazanda Quran oxumaq, elm-irfan və ibadətə məşğul olmaq, iftar süftüləri açmaq, xeyriyyəçilik etmək, ehtiyacları şəxslərə, kimsəsizlərə, uşaq evlərinə, ahi və qocalara köməklik göstərmək, valideynlərin qayğısına qalmaq, dünyasını dəyişənlərin ruhlarını yad etmək İlahi məqamda bəyənən əməllərdir və savabdır. Təvsiyə edirik ki, duaların qəbul olduğu bu mübarək günlərdə torpaqlarımız,

Rəhman və Rəhim Allahdan duamız budur ki, yeni dövrünü yaşayan ölkəmizi və xalqımızı, dövlətçiliyimizin təminatı olan müdrik ölkə başçımızı və müzəffər ordumuzu balalardan hiif edib qorusun, bayrağımızı uca, dövlətimizi və dinimizi daimi etsin, bu mübarək ayın xeyir və bərəkətindən Vətənimizin və millətimizin nəsibini versin! Qadir Allah oruc və namazlarımızı qəbul etsin, bizi məğfirət və mərhəmətinə nəbil olan bəndələrindən qərar versin. Amin!

Vəssalamu əleykum və rəhmətullahi və bərəkətuhü!".

İlkin mərhələdə azad olunan ərazilərə köçürülən 12 min şəxs peşə hazırlığına cəlb ediləcək

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyi, Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə (Şuşa rayonu istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyi və Şuşa rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsinin müavini Boşir Hacıyev, Şuşa rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin baş məsləhətçisi Elşad İskəndərov, Dövlət Məşğulluq Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Mustafa Abbasbəyli, Qaçqınlarn

və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin, digər dövlət qurumlarının və özəl tədris müəssisələrinin nümayəndələri iştirak ediblər.

M.Abbasbəyli bu kimi tədbirlərin işğaldan azad olunan bölgələrə köçürülən vətəndaşların məşğulluğunun təminatında mühüm dəstək olduğunu vurğulayıb. Qeyd edilib ki, ilk mərhələ-

də müvafiq işçi qrupu işğaldan azad olunan ərazilərimizə qayıdışı planlaşdırılan 311 min şəxsin təhlilini (demoqrafik, məşğulluq və sosial göstəricilər) həyata keçirib. Qayıdış prosesində 256 işgötürənlə görüş keçirilib, işçi qüvvəsinə olan tələbat öyrənilib, köçürülən sakinlərdən artıq 1495 şəxsin məşğulluğu təmin edilib, 979 nəfərin isə məşğulluğunun təminatı istiqamətində işlər davam etdirilir. Özəl sektorla əməkdaşlıq notisiyində bu işlə-

rin əhatəsi gətirdiklə genişləndir. Həmçinin əsas prioritetlərdən biri həmin ərazilərdə ehtiyac olan peşələrə dair tələbləri öyrənmək və gələcəkdə bu peşələr üzrə kurslar təşkil etməkdir. Bu sahədə özəl sektorla əməkdaşlığa xüsusi önəm verilir. Tədbir iştirakçılarna işğaldan azad olunan ərazilərə köçürülən sakinlərin yeni peşələrə yiyələnməsi üçün agentliyin həyata keçirdiyi və təşkilatçıları planlaşdırılan peşə kursları barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, ilkin mərhələdə həmin ərazilərdə 12 min şəxsin peşə hazırlığına cəlb nəzərdə tutulub. Ötən il Bərdədə açılmış olan Qarabağ Regional Peşə Hazırlığı Mərkəzi bu sahədə mühüm rolə malikdir.

Tədbirdə özəl tədris müəssisələrinin işğaldan azad edilmiş ərazilər üzrə peşə hazırlığını təşkil prosesinə cəlb edilməsi, onların bu sahədə sənədarli fəaliyyətinin təşkil məsələləri, habelə iştirakçılar tərəfindən irəli sürülən təkliflər müzakirə olunub.

Azərbaycan keçən il rusiyalı turistlərin üz tutduğu ölkələr sırasında birinci yerdədir

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağyevlə Rusiya Federasiyasının iqtisadi inkişaf naziri Maksim Reşetnikov arasında görüş keçirilib.

Dövlət Turizm Agentliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağyev ölkəmizdə turizm sahəsinin inkişafına dövlət səviyyəsində xüsusi diqqət ayrıldığını, 2023-cü ildə xarici ziyarətçilə-

rin sayında 2022-ci ilə müqayisədə 30 faiz artım olduğunu qeyd edib. O, Rusiyanın Azərbaycan üçün mühüm turizm bazarı olduğunu, Rusiya vətəndaşlarının 2023-cü ildə gələn ziyarətçilərin 30 faizini təşkil etdiyini, iki ölkə arasında turizm sahəsində çoxtərəfli əməkdaşlıq potensialının mövcudluğunu vurğulayıb. Agentlik sədri həmçinin bu il martın 5-də imzalanmış "2024-2026-cı illərdə Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında turizm inkişafına dair Yol Xəritə-

si"nin bu istiqamətdə mühüm imkanlar ehtiva etdiyini bildirib. Fuad Nağyev "Şahdağ" Turizm Mərkəzinin təmsilində rusiyalı turistlərin Azərbaycanı qış və dağ-xizək mərkəzlərinə maraqlandırmış olduğunu, qış turizminin potensialının mövcudluğunu diqqətə çatdırıb. O, həmçinin MDB ölkələri arasında Rusiya tur operatorlarının fəaliyyətini stimullaşdıracaq qanun layihəsi haqqında danışıqların davam etdiyini, Azərbaycanla da tərəfdaşlıq əlaqələrinin güclənməsinə təkan verəcəyini deyib.

Görüşdə Rusiya ilə müntəzəm olaraq həyata keçirilən birbaşa uçuşlar, Moskvada Azərbaycanın turizm nümayəndəliyinin açılması, Xəzər dənizində kruiz turizminin inkişafı potensialı, qış turizmi üzrə əməkdaşlıq, Azərbaycanın turizm imkanlarının Rusiyada tanıtılması, investisiya imkanları, aparılan geniş marketing və tanıtım kampaniyası, turizm sənayesi nümayəndələrinin qarşılıqlı səfərlərinin təşkilinə və digər məsələlər üzrə fikir mübadiləsi aparılıb.

Bismillahir Rəhmanir Rəhim										
Alhamdulillah laka samta va bika amanta va aleyka tavakkalta va ala rizika alayna va samad-qadi min şəhrilə Ramazana nəsəyənə, fəğlənə mənə qədrinə və mənə axırətə.										
Alhamdulillah ədiylə əla əhli-qəbirilə-şərəf, Alhamdulillah əgəli kəllə fəğir, Alhamdulillah əşrəf kəllə cə'li, Allahım kəlləni kəlləyə, Alhamdulillah dəvəyə kəlləni mədün, Alhamdulillah fərric ən kəlləni məkrub, Alhamdulillah rəddü kəllə fəğir, Alhamdulillah fəğir kəlləni şir, Alhamdulillah kəllə fəğir mənə nəsəyənə-məsliməni, Alhamdulillah kəllə məzid, Alhamdulillah səddə fəğirəni bəğirən, Alhamdulillah qəyir və bəğirən bəğirən həlik, Alhamdulillah əməd-dəyənə və əğlənə mənə fəğir, inşakə əla kəlləni şirən.										
QAFQAZ MÜSƏLMANLARI İDARƏSİ										
2024 - 1445 RAMAZAN AYININ TƏQVİMİ Bakı										
Hələtənin günləri	Hicri ay	Miladi ay	İmsak vaxtı	Sübh azanı	Gün çıxır	Zühr azanı	Qər azanı	Gün batır	Məğrib azanı	İsa azanı
Bazar ertəsi	01 Ramazan	11 Mart	05:33	05:38	06:58	12:51	16:58	18:43	18:57	19:58
Çərşənbə axş.	02 Ramazan	12 Mart	05:31	05:36	06:56	12:50	16:59	18:45	18:59	19:59
Çərşənbə	03 Ramazan	13 Mart	05:30	05:35	06:55	12:50	17:00	18:46	19:00	20:00
Cümə axş.	04 Ramazan	14 Mart	05:28	05:33	06:53	12:50	17:01	18:47	19:01	20:01
Cümə	05 Ramazan	15 Mart	05:26	05:31	06:51	12:49	17:01	18:48	19:02	20:03
Şənbə	06 Ramazan	16 Mart	05:25	05:30	06:50	12:49	17:02	18:49	19:03	20:04
Bazar	07 Ramazan	17 Mart	05:23	05:28	06:48	12:49	17:03	18:50	19:04	20:05
Bazar ertəsi	08 Ramazan	18 Mart	05:21	05:26	06:47	12:49	17:04	18:51	19:05	20:06
Çərşənbə axş.	09 Ramazan	19 Mart	05:20	05:25	06:45	12:48	17:05	18:52	19:06	20:07
Çərşənbə	10 Ramazan	20 Mart	05:18	05:23	06:43	12:48	17:05	18:53	19:07	20:08
Cümə axş.	11 Ramazan	21 Mart	05:16	05:21	06:42	12:48	17:06	18:54	19:08	20:09
Cümə	12 Ramazan	22 Mart	05:14	05:19	06:40	12:47	17:07	18:55	19:09	20:11
Şənbə	13 Ramazan	23 Mart	05:13	05:18	06:38	12:47	17:08	18:56	19:10	20:12
Bazar	14 Ramazan	24 Mart	05:11	05:16	06:37	12:47	17:09	18:57	19:11	20:13
Bazar ertəsi	15 Ramazan	25 Mart	05:09	05:14	06:35	12:47	17:09	18:58	19:12	20:14
Çərşənbə axş.	16 Ramazan	26 Mart	05:07	05:12	06:33	12:46	17:10	18:59	19:13	20:15
Çərşənbə	17 Ramazan	27 Mart	05:05	05:10	06:32	12:46	17:11	19:00	19:14	20:16
Cümə axş.	18 Ramazan	28 Mart	05:04	05:09	06:30	12:46	17:11	19:01	19:15	20:18
Cümə	19 Ramazan	29 Mart	05:02	05:07	06:29	12:45	17:12	19:02	19:17	20:19
Şənbə	20 Ramazan	30 Mart	05:00	05:05	06:27	12:45	17:13	19:03	19:18	20:20
Bazar	21 Ramazan	31 Mart	04:58	05:03	06:25	12:45	17:14	19:04	19:19	20:21
Bazar ertəsi	22 Ramazan	01 Aprel	04:56	05:01	06:24	12:44	17:14	19:05	19:20	20:22
Çərşənbə axş.	23 Ramazan	02 Aprel	04:55	05:00	06:22	12:44	17:15	19:07	19:21	20:24
Çərşənbə	24 Ramazan	03 Aprel	04:53	04:58	06:20	12:44	17:16	19:08	19:22	20:25
Cümə axş.	25 Ramazan	04 Aprel	04:51	04:56	06:19	12:44	17:16	19:09	19:23	20:26
Cümə	26 Ramazan	05 Aprel	04:49	04:54	06:17	12:43	17:17	19:10	19:24	20:27
Şənbə	27 Ramazan	06 Aprel	04:47	04:52	06:16	12:43	17:18	19:11	19:25	20:28
Bazar	28 Ramazan	07 Aprel	04:46	04:51	06:14	12:43	17:18	19:12	19:26	20:30
Bazar ertəsi	29 Ramazan	08 Aprel	04:44	04:49	06:12	12:42	17:19	19:13	19:27	20:31
Çərşənbə axş.	30 Ramazan	09 Aprel	04:42	04:47	06:11	12:42	17:20	19:14	19:28	20:32

Şəvval ayının 1-i (10 Aprel) Fitr (Ramazan) bayramıdır.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Azərbaycan "yaşıl enerji"nin həm də tranzitini həyata keçirəcək

Azərbaycan neft, neft məhsulları və təbii qaz ixracatçısı olmaqla yanaşı, həm də elektrik enerjisi təchizatçısıdır. Bərpaolunan enerji layihələrinə uğurlu start verməsi bu istiqamətdə ölkəmiz qarşısında daha geniş perspektivlər açır.

2022-ci il dekabrın 17-də Buxarestdə Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" imzalanması deyilənlərə aydın misaldır. Bu, elektrik enerjisinin Azərbaycandan keçməklə Mərkəzi Asiya ölkələrindən Avropaya nəqli üçün də imkan yaradır.

Hələ keçən ilin noyabr ayında Bakıda, İqtisadiyyat Nazirliyində keçirilən üçtərəfli görüşdə Mərkəzi Asiya ölkələrindən Azərbaycan ərazisi ilə Avropaya elektrik enerjisinin ixracı perspektivləri müzakirə edildi. Tərəflər elektrik enerjisinin ixracı ilə bağlı birgə müəssisənin yaradılması və layihənin iqtisadi əsaslandırılmasına hazırlıq üzrə razılığa gəlmişlər. Azərbaycanın, Özbəkistanın və Qazaxıstanın iqtisadiyyat və enerji nazirliklərinin iştirakı ilə keçirilən həmin görüşdə qeyd edilmişdi ki, üç ölkənin bərpaolunan enerjinin inkişafı və ixracı ilə bağlı yürütdüyü siyasət Azərbaycan Mərkəzi Asiya ölkələrindən Avropaya elektrik enerjisinin təchizi üzrə körpü rolunu oynamağa imkan verir. Belə ki, Azərbaycan Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan

Özbəkistan və Qazaxıstan bərpaolunan enerjilərini ölkəmiz üzərindən ixrac edəcəklər

tanla birgə 4 QVt elektrik enerjisinin ixracına xidmət edəcək Xəzər dənizi-Qara dəniz-Avropa enerji dəhlizinin yaradılması üzərində işləyir. Daha 1 QVt "yaşıl enerji"nin Naxçıvan-Türkiyə-Avropa marşrutu ilə nəqli nəzərdə tutulub.

Görüşdə bildirilmişdi ki, Qazaxıstanın və Özbəkistanın həmin dəhlizlərə çıxış əldə etməsi bu ölkələrin elektrik enerjisi bazarlarının inkişafını, "yaşıl hidrogen" in, ammoniyakın istehsalı və təchizatı üzrə əməkdaşlığı möhkəmləndirəcək. Tərəflər Azərbaycanın region ölkələrinin enerji sistemini gələcək inkişafı üzrə koordinasiya və sinxronlaşdırılması ilə bağlı təşəbbüsünü, eləcə də təmiz elektrik enerjisinin

üçüncü ölkələrin bazarlarına təchizatı istiqamətində qarşılıqlı sözlərini təqdir etmişlər. Nazirlər ölkələrin bərpaolunan enerji üzrə potensialını qeyd edərək, alternativ mənbələrdən alınan elektrik enerjisinin Avropaya ixracı ilə bağlı layihəyə qoşulmağa hazır olduqlarını bildirmişlər və görüşün nəticəsi kimi birgə kommunika imzalanmışdır.

Həmin hadisədən bir ay sonra isə Bakıda Azərbaycan, Özbəkistan və Qazaxıstan arasında Mərkəzi Asiyadan regiona üçüncü ölkələr bu layihədə iştirak edə bilər. Nazirlər bu dəfə də ölkələrin bərpaolunan enerji sahəsində potensialını vurğulayaraq, alternativ mənbələrdən alınan elektrik enerjisinin Avropaya ixracı layihəsinə qoşulmağa hazır olduqlarını bir daha qeyd etdilər. Bu kontekst

də Azərbaycanın enerji sistemində inteqrasiya edildən sonra Qara dəniz dibi ilə yüksək gərginlikli xətlərin çəkilməsi imkanlarının araşdırılmasına maraq ifadə olundu. Onlar həmçinin təsdiqlədilər ki, "yaşıl enerji"nin ötürülməsi layihəsinin inkişafı iştirakçı ölkələrin iqtisadiyyatları və enerji sistemləri arasında əlaqələrin daha da gücləndirəcək, milli enerji sənayelərinə yeni təkan verəcək.

Bu günlərdə Azərbaycanın energetika naziri Porviz Şahbazovun Qazaxıstana səfəri çərçivəsində həmin ölkənin energetika naziri Almasadam Satkaliyev ilə görüşü zamanı da enerji sahəsində əməkdaşlığın xüsusi rolu qeyd edildi. Enerji əlaqələrinin karbohidrogen sektoru ilə yanaşı, bərpaolunan enerji üzrə genişləndirilməsinin Hökumetlərarası Komissiyanın fəaliyyəti

de ən aktual məsələ sürətlə artan əhalinin ərzaqla təminatıdır. Bu üzdən son dövrlər aqrar sahədə məhsuldarlığı artırmaq üçün innovativ üsullardan, yüksək texnologiyalardan istifadə olunur. Hazırda bu sahədə çalışan alimlərin məqsədi az torpaq sahəsindən yüksək məhsul götürməkdir. Başqa yol yoxdur. Çünki insanlar tərəfindən torpağın osrlər boyu amansızcasına istismar edilməsi yararlı torpaqların azalmasına səbəb olub.

İndi həmin torpaqların bərpası yönündə müxtəlif tədbirlər görülməklə yanaşı, əkin zamanı torpağa ziyan vermədən daha çox məhsul götürmək üçün yeni üsullardan istifadəyə üstünlük verilir. Azərbaycanda da son vaxtlar aqrar sektorda yüksək məhsul götürməyə imkan verən texnika və texnologiyalardan daha çox istifadə olunmağa başlanıb. Ölkəmiz bu sahədə əsasən Türkiyə, İsrail, Pakistan və digər ölkələrə yaxından əməkdaşlıq edir. Dövlət kənd təsərrüfatında istifadə edilən yüksək texnologiyaların bahalığını nəzərə alaraq onların fermerlər üçün ölçətilməsi məqsədi ilə bir sıra tədbirlər görülür. Bu tədbirlərdən sonra xüsusən taxılçılıqla məşğul olan fermerlər suçiləyici avadanlıqlar almağa başlayıblar. Damlacılma üsulu sahələrdən yüksək məhsul götürməyə imkan verməklə bərabər, torpağa ziyan vurmur, yəni torpağın məhsuldarlığının qorunmasını təmin edir. Dünyada torpaqdan bol məhsul götürmək üçün idarəetmənin təkmilləşdirilməsinə böyük önəm verilir. Bu sahədə bütün informasiyaların elektron qaydada toplanması yeri gələndə qaz abonentlərinin sayı illə orta hesabla 1 milyon nəfər artıb".

Yer üzündə əhalinin sayı 8 milyarda çatıb. Xüsusən son illər bu artımın dinamikası daha yüksək olub. Əvvəllər əhalinin artımı Asiya və Afrika ölkələrində müşahidə edilirdisə, indi müxtəlif fərqlərlə dünyanın hər yerində əhalinin sayı çoxalmaqdadır.

Bu isə dünyada bir sıra problemlər yaradır ki, onlardan başlıcası ərzaqla təminatdır. BMT-nin hesablamalarına görə, dünyada aclıq çəkən insanların sayı milyonlardır. Xüsusilə Afrikanın və Asiyanın kənd sahələrində qida çatışmazlığından uşaqlar arasında ölüm sayı sürətlə artır. O səbəbdən BMT-də dünya əhalisinin minimum səviyyədə ərzaqla təminatı on çox müzakirə olunan məsələlərdən birinə çevrilib. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalını artırmaq üçün BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı (FAO) tərəfindən müxtəlif layihələr icra olunmasının da əsas səbəbi budur. Bir sözlə, hazırda global səviyyədə

de ən aktual məsələ sürətlə artan əhalinin ərzaqla təminatıdır. Bu üzdən son dövrlər aqrar sahədə məhsuldarlığı artırmaq üçün innovativ üsullardan, yüksək texnologiyalardan istifadə olunur. Hazırda bu sahədə çalışan alimlərin məqsədi az torpaq sahəsindən yüksək məhsul götürməkdir. Başqa yol yoxdur. Çünki insanlar tərəfindən torpağın osrlər boyu amansızcasına istismar edilməsi yararlı torpaqların azalmasına səbəb olub.

İndi həmin torpaqların bərpası yönündə müxtəlif tədbirlər görülməklə yanaşı, əkin zamanı torpağa ziyan vermədən daha çox məhsul götürmək üçün yeni üsullardan istifadəyə üstünlük verilir. Azərbaycanda da son vaxtlar aqrar sektorda yüksək məhsul götürməyə imkan verən texnika və texnologiyalardan daha çox istifadə olunmağa başlanıb. Ölkəmiz bu sahədə əsasən Türkiyə, İsrail, Pakistan və digər ölkələrə yaxından əməkdaşlıq edir. Dövlət kənd təsərrüfatında istifadə edilən yüksək texnologiyaların bahalığını nəzərə alaraq onların fermerlər üçün ölçətilməsi məqsədi ilə bir sıra tədbirlər görülür. Bu tədbirlərdən sonra xüsusən taxılçılıqla məşğul olan fermerlər suçiləyici avadanlıqlar almağa başlayıblar. Damlacılma üsulu sahələrdən yüksək məhsul götürməyə imkan verməklə bərabər, torpağa ziyan vurmur, yəni torpağın məhsuldarlığının qorunmasını təmin edir. Dünyada torpaqdan bol məhsul götürmək üçün idarəetmənin təkmilləşdirilməsinə böyük önəm verilir. Bu sahədə bütün informasiyaların elektron qaydada toplanması yeri gələndə qaz abonentlərinin sayı illə orta hesabla 1 milyon nəfər artıb".

Dünyada torpaqdan bol məhsul götürmək üçün idarəetmənin təkmilləşdirilməsinə böyük önəm verilir. Bu sahədə bütün informasiyaların elektron qaydada toplanması yeri gələndə qaz abonentlərinin sayı illə orta hesabla 1 milyon nəfər artıb".

Dünyada torpaqdan bol məhsul götürmək üçün idarəetmənin təkmilləşdirilməsinə böyük önəm verilir. Bu sahədə bütün informasiyaların elektron qaydada toplanması yeri gələndə qaz abonentlərinin sayı illə orta hesabla 1 milyon nəfər artıb".

Dünya Bankı ilə gələcək əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib

Bankın Avropa və Mərkəzi Asiya regionu üzrə vitse-prezidenti Antonella Bassani DOST Mərkəzi ilə tanış olub

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki DOST Agentliyində Dünya Bankının Avropa və Mərkəzi Asiya regionu üzrə vitse-prezidenti Antonella Bassani ilə görüşüb.

Görüşdə Dünya Bankının Cənubi Qafqaz üzrə regional direktoru Rolande Prays, ölkə meneceri Stefanie Stallmeister və başqaları iştirak ediblər.

A. Bassani və digər qonaqlar əvvəlcə DOST Agentliyinin 1 sayılı DOST Mərkəzi ilə tanış olublar. Prezident İlham Əliyevin 9 avqust 2018-ci il tarixli fərmanı ilə yaradılan DOST Agentliyi və DOST mərkəzləri barədə məlumat verilib. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü olan DOST konsepsiyasının əmək, məşğulluq, sosial müdafiə sahələrində 159 xidmətin vahid platformadan, "bir pəncərə"dən, şəffaf və operativ, vətəndaş məmnunluğuna uyğun təqdim olunmasına imkan yaratdığı vurğulanıb.

DOST mərkəzlərində ötən dövrdə 2,1 mln. nəfərə xidmət göstərildiyi, bu xidmətlərdən vətəndaş məmnunluğu səviyyəsinin 98,2 faiz olduğu qeyd edilib. DOST konsepsiyasının beynəlxalq səviyyədə də yüksək dəyərləndirildiyi, artıq 20-dən çox beynəlxalq mükafatla təltif edildiyi, bir sıra ölkələrin də bu təcrübənin tətbiqinə maraqlı olduğu diqqətə çatdırılıb. Qonaqlar həmçinin nazirlik və Dünya Bankının birgə icra etdiyi "Məşğulluğa Dəstək Layihəsi"nin bir qrup iştirakçısı ilə görüşüblər.

Daha sonra DOST Agentliyində keçirilən görüşdə əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev ölkəmizdə əmək, məşğulluq və sosial müdafiə sahələrində aparılan islahatları və əldə olunan nailiyyətləri diqqətə çatdırıb. Bu islahatlar prosesində Dünya Bankı ilə əməkdaşlığa xüsusi önəm verildiyi vurğulanıb. Birgə icra olunan "Məşğulluğa Dəstək Layihəsi"nin 22 min işsiz şəxsin kiçik biznesə çıxışına dəstək məqsədi daşıdığı, artıq 14 min işsiz şəxsin bu layihənin dəstəyi ilə kiçik biznesini qurduğu qeyd edilib.

Habelə əmək qanunvericiliyinin, əlilliyin qiymətləndirilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi, övladlığagötürmə sahəsində potensialın gücləndirilməsi və s. istiqamətlərdə birgə layihələrin həyata keçirilməsi bəhs olunub. Həssas qrupların əmək bazarına çıxışının dəstəklənməsi üçün icra olunan aktiv məşğulluq proqramları barədə məlumat verilib.

A. Bassani nazirliyin Dünya Bankı ilə fəal əməkdaşlığından məmnun olduğunu, ölkəmizdə aparılan sosial islahatlarla bağlı müsbət fikirlərini diqqətə çatdırıb.

Görüşdə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Dünya Bankının mövcud əməkdaşlıq gündəliyi və gələcək əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

"Yaşıl iqtisadiyyat" forumunun keçirilməsi barədə anlaşma memorandumu imzalanmışdır

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC), Gəncə Dövlət Universiteti (GDU), Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (ADAU), Mingəçevir Dövlət Universiteti (MDU) və Azərbaycan Texnologiya Universiteti (ATU) arasında Gəncə "Yaşıl iqtisadiyyat" forumunun keçirilməsi barədə anlaşma memorandumu imzalanmışdır.

Onlayn formada keçirilən görüşdə Azərbaycan Respublikası Birinci Vitse-Prezidentinin Katibliyinin baş məsləhətçisi Elmar Məmmədov, kənd təsərrüfatı nazirinin müavini İlham Qədimova, ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini Vüqar Kərimov, İqtisadiyyat Nazirliyinin Dayanıqlı İnkişaf və Sosial Siyasət Şöbəsinin müdiri Hüseyn Hüseynov, UNEC-in rektoru Ədalət Muradov, GDU-nun rektoru Yusif Yusibov, ADAU-nun rektoru Zəfər Qurbanov, MDU-nun rektoru Şahin Bayramov və ATU-nun rektoru vəzifəsini icra edən Yaşar Öməröv çıxış etmişlər.

Çıxışlarda Azərbaycanda ilk dəfə reallaşdırılacaq bu forumun əsas hədəfinin iqlim dəyişmələri ilə mübarizə, "yaşıl iqtisadiyyat" a keçid, o cümlədən "ədələtli yaşıl keçid" və "yaşıl artım" - "yaşıl iqtisadiyyat" - "dayanıqlı inkişaf" üçlüyünün reallaşdırılması üzrə dünya

təcrübəsinin öyrənilməsi, eləcə də bu istiqamətdə insan kapitalının inkişaf etdirilməsi, professor-müəllim heyəti və tələbələr tərəfindən elmi tədqiqatların aparılması, "yaşıl startap"ların yaradılması, "yaşıl sektor"ların inkişafı, dövlət-özəl "yaşıl tərəfdaşlığı"nın təşviq edilməsi, beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi, habelə "ağıllı yaşıl keçid" in müəyyən edilmiş işinə töhfə verməkdən ibarət olduğu diqqətə çatdırılmışdır.

Sonra ümumi tələbə sayı 40 minə yaxın olan 5 tərəfdaş universitetin rektorları tərəfindən Gəncə "Yaşıl iqtisadiyyat" forumunun təsis edilməsinə dair anlaşma memorandumu imzalanmışdır. Anlaşma memorandumuna əsasən, Gəncə "Yaşıl iqtisadiyyat" forumu 5 İyun Ümumdünya Ətraf Mühit Günündə öz işinə başlayacaq və hər il 5-7 İyun tarixlərində Gəncədə təşkil olunacaq. Hər il bir iştirakçı universitet növbə ilə foruma sədrlik edəcək və təşkilatçılıq funksiyasını həyata keçirəcək.

"Yaşıl dünya naminə həmrəylik illi" çərçivəsində ilk forumun Gəncə Dövlət Universiteti tərəfindən təşkil edilməsi qərar alınmışdır. Universitet tərəfindən "Yaşıl inkişaf xəbərləri" bülleteninin də nəşri nəzərdə tutulur.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Kəndə... innovasiya gəlir

Aqrar sektorda müasir texnologiyaların tətbiqi günün tələbidir

şaf etmiş ölkələrdə geniş istifadə olunur. Artıq ölkəmiz də bu sistemə keçib. Kənd təsərrüfatının rəqəmsallaşdırılması deyiləndə üç əsas istiqamət nəzərdə tutulur. Birincisi, idarəetmənin, ikincisi, xidmətlərin, üçüncüsü isə istehsal proseslərinin rəqəmsallaşdırılmasıdır. Bu prosesi həyata keçirən Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi sisteminin inkişafı üçün əsas istiqamət işlər tamamilə rəqəmsallaşdırılaraq elektron qaydada həyata keçirilir. Yeni mexanizm həmçinin əvvəllər mövcud olan sui-istifadə hallarını da aradan qaldırır.

Bu gün Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafı prioritet istiqamət kimi müəyyən edilib. Məhz bu siyasət nəticəsində ölkəmizdə aqrar sahə öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub. Qeyri-neft sektorunun inkişafında kənd təsərrüfatının rolunun genişləndirilməsi, aqrar sektora dövlət dəstəyinin və kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatların davamı,

Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sisteminin tətbiqi, aqrar xidmətlərin elektronlaşdırılması, ölümsüz inkişafı deyiləndə üç əsas istiqamət nəzərdə tutulur. Birincisi, idarəetmənin, ikincisi, xidmətlərin, üçüncüsü isə istehsal proseslərinin rəqəmsallaşdırılmasıdır. Bu prosesi həyata keçirən Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi sisteminin inkişafı üçün əsas istiqamət işlər tamamilə rəqəmsallaşdırılaraq elektron qaydada həyata keçirilir. Yeni mexanizm həmçinin əvvəllər mövcud olan sui-istifadə hallarını da aradan qaldırır.

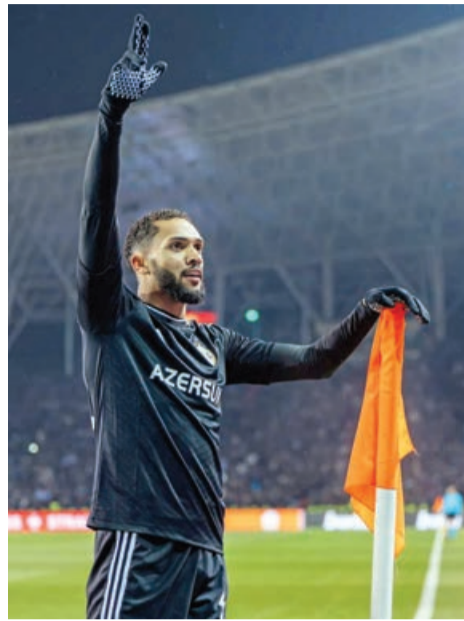
Bu gün Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafı prioritet istiqamət kimi müəyyən edilib. Məhz bu siyasət nəticəsində ölkəmizdə aqrar sahə öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub. Qeyri-neft sektorunun inkişafında kənd təsərrüfatının rolunun genişləndirilməsi, aqrar sektora dövlət dəstəyinin və kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatların davamı,

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

"Qarabağ" qələbani son dəqiqələrdə əldən verdi

UEFA Avropa Liqası
1/8 finalın ilk oyunu
"Qarabağ" (Azərbaycan) - "Bayer" (Almaniya) - 2:2
Qol: Yassin Benzia, 26 (1:0), Juninyo, 45+2 (2:0), Florian Vitz, 70 (2:1), Patrik Šik, 90+2 (2:2)
Hakimlər: Benoît Bastian, Hiçam Zakrani, Aurelien Bertomeu (Fransa)
Bakı. Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionu

mövsümün məğlubedilməz komandası olan "Bayer"ə ilk hissədə 2 qol vurub. Ancaq Almaniya təmsilçisi ikinci hissədə hesabı bərabərləşdirə bilib.

Hazırda Bundesliqada ən yaxın izləyicisi - ardıcıl 11 mövsümün çempionu "Bavariya"nı 10 xal qabaqlayaraq lider olan "Bayer" həm də bu mövsümün məğlubedilməz komandasıdır. Leverkusenlilər bu matca kimi 34 oyundur uduzmuşdular. Xatırladaq ki, "Bayer"lə "Qarabağ" Avropa Liqasının grup mərhələsində də rəqib olublar. Komandaların Leverkusendəki oyununda "Bayer" 5:1, Bakıdakı matçda isə 1:0 hesabı ilə "Qarabağ"ı qalib gəlib. "Bayer" qrupdan lider, "Qarabağ" isə 2-ci yerin sahibi kimi çıxtı.

Komandalar arasında cavab matçı martın 14-də Almaniya da keçiriləcək.

Dünən "Qarabağ" Avropa Liqasının 1/8 finalının ilk oyununda Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionunda Almaniya "Bayer Leverkusen"ini qəbul etdi.

Matç 2:2 hesabı ilə başa çatıb. "Qarabağ" inamlı oyun nümayiş etdirib və bu

Qidaların dondurulması: nələrə diqqət yetirilməlidir?

Qidaların saxlanması və mühafizəsi üçün ən çox istifadə olunan üsul onların dondurulmasıdır. Dondurulma vasitəsilə orzaqların təbii dadının, qida dəyərinin, həmçinin görünüşünün yaxşı qorunması təmin edilir. Beləliklə, mövsümdə tadarıqını itdiyi meyvə və tərəvəzlər dondurulmuş meyvə, tərəvəz və ot məhsullarından ilboyu faydalanılır.

Mütəxəssislər bildirirlər ki, dondurulmuş tərəvəz və meyvələrdə təzə qidalarda eyni miqdarda vitamin olur. Belə ki, orzaqlar müəyyən temperaturda dondurulduqda və saxlanıldıqda tərkiblərindəki mikroorqanizmlərin inkişafı dayanır, fermentlərin fəaliyyəti və kimyəvi reaksiyaların sürəti azalır. Ancaq bu zaman ən önəmli məsələ hansı qidanın hansı temperaturda dondurulmasıdır.

Dondurulma sürəti qidanın dadına təsir edir

Qida məhsulunun növündən, tərkibindən, proses zamanı istifadə edilən ətraf mühit şəraitindən asılı olaraq dondurulma müxtəlif sürətlə baş verə bilər. Müasir şoklama texnologiyalarına sahib soyuducular sayəsində orzaqlar daha keyfiyyətli qorunur. Çünki qidaların dondurulma sürəti onların dadına birbaşa təsir edir. Qida donduqda, daxilindəki və xaricindəki rütubət buz kristalları əmələ gətirir. Orzaq nə qədər yavaş donursa, buz kristalları da bir o qədər böyük olur. Buz kristalları isə qidanın quruluşuna və dadına böyük zərər vurur.

Mütəxəssislər bildirirlər ki, düzgün şəkildə dondurulan qidaların orqanizmə faydası var. Ancaq bunun üçün dondurmadan əvvəlki və sonrakı müddətdə lazımı qaydalara riayət etmək lazımdır. Məsələn, buzluga qoyulan qida yaxşı sarımadıqda açıqda qalan hissəyə hava keçərək don yığına səbəb olur. Bu hissədə həm quruluş olaraq pozulma baş verir, qida dəyərinə itki olur, həm də dadına dəyişiklik yaranır.

Meyvə və tərəvəzlərin, ot və çörəklərin donunun açılması bir-birindən fərqlənir. Tərəvəzləri bəzilərək onları suya donu açılmadan atmaq lazımdır. Əgər donu açılaraq bəzilərək, hüceyrə quruluşları pozulacaq və qida dəyəri azalacaq. Donmuş tərəvəzlərin bismə müddəti təzəyə nisbətən üç dəfə azdır.

Dondurulmuş ətlərin bəzilərək donu əvvəl mütəlx donu açılmalıdır. Bunun üçün

ən çox istifadə olunan metodlardan biri onları otaq temperaturunda saxlamaqdır. Bu isə olduqca zərərli. Çünki bu zaman mikroorqanizmlər sürətlə çoxalaraq otin mikrobioloji yükünün artmasına səbəb olur. Əti soyuducunun dondurucu bölməsindən çıxarıb digər bölməsinə qoymaq ən düzgün üsuldür. Ətin donunun açılması üçün istifadə olunan metodlardan biri də onu isti suya salmaq, digəri isə mikrodalğalı sobada donunu açmaqdır. Ancaq sonuncu üsul nə qədər müasir olsa da, mütəxəssislər tərəfindən tövsiyə edilmir. Dondurulmuş çörək və un məmulatları isə otaq temperaturunda istifadəyə hazır vəziyyətə gətirilə bilər.

Təkrar dondurmaq tövsiyə edilmir

Hər bir dondurulmuş qida məhsulunun növündən asılı olaraq saxlama müddəti var. Orzaqlar mənfii 18-dən 35 dərəcəyə qədər dondurula bilər. Dondurulmuş məhsullarda bəzi proseslər ləngiyir, lakin tamamilə dayanmır. Buna görə də mal, dana və quzu ətinə mənfii 18-20 dərəcədən yüksək temperaturda və 6 aydan çox olmadan saxlamaq tövsiyə olunur. Yağsız balıqları 8 aya qədər, yağlı balıqları isə 4 aya qədər saxlamaq məsləhətdir.

Kərə yağı növündən asılı olaraq, dəyişən bilən donma müddəti olan qidalardan sayılır. Duzlu kərə yağı mənfii 18 dərəcəyə və daha aşağı temperaturda 12 aya qədər, duzsuz yağ isə yalnız 6 aya qədər saxlanıla bilər. Çörək və tort kimi xəmir məhsulları 18 dərəcəyə və ya daha aşağı temperaturda 3 aya qədər saxlanılır, bu müddətdən sonra onların keyfiyyəti azalır.

Balığın növündən asılı olaraq, soyuducuda qalma müddəti də dəyişir. Skumbriya, kəfal, qızılbalıq və ton balığı kimi yağlı balıqları mənfii 18 dərəcəyə və ya daha aşağı temperaturda dondurucuda 2-3 ay

saxlamaq olar. Yağsız balıqlardan olan mezzgit balığı, treska və halibut dondurucuda 6-8 ay saxlanıla bilər. Təzə xərçəng əti və omar 24 aya qədər, kalamar 6-18 ay dondurula bilər. Midyo, istiridyə və diri xərçəng kimi dəniz məhsulları isə ümumiyyətlə dondurulmamalıdır.

Gündümlük rasionumuzda çox istifadə etdiyimiz toyuğun saxlanması şəraitinə xüsusilə diqqət yetirilməlidir. Bütöv toyuq dondurucuda tam bir il, doğranmış tikələri isə 9 ay qala bilər. Bişmiş ətləri dondurulma müddəti isə 2-6 aydır. Qoribəsi odur ki, pendirləri də dondurucuya qoymaq olar. Çedar və parmezan kimi sort pendirlər dondurucuda yaxşı şəkildə qorunsa da, yumşaq pendirlərin quruluşu əridildikdən sonra zədələnmə bilər. Pendirlərin dondurucuda saxlanma müddəti ümumiyyətlə 6 aydır.

Balqabaq, brokoli və gül kələmi kimi tərəvəzlər 8-12 ay, banan, gilə, albalı, alma, şaftalı və gavalı kimi meyvələr 9-12 ay, portaqal isə 3 ay dondurula bilər.

Bəzi qidalar tərkibinə uyğun olaraq ümumiyyətlə dondurulmaq üçün uyğun deyil. Tərkibində yüksək miqdarda su olan kəmi, göyörtül, pomidor və xiyar kimi tərəvəzlər dondurucudan çıxarıldıqdan sonra istifadə edildikdə yarasız vəziyyətə düşür. Mayonez və krem kimi məhsullar əriməyə başlayanda tərkibindəki inqredientlər bir-birindən ayrılır.

Bütün bunları nəzərə alaraq mütəxəssislər istehlakçılara qida məhsullarını dondurucuya qoyduqdan əvvəl və sonra məhsulların tərkibini bilməyi, müvafiq saxlanma qaydalarına riayət etməyi və donu açılmış məhsulu yenidən dondurmamağı tövsiyə edirlər.

Ütkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmatbuatyayımı" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC (012) 594-09-59
"Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat
6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat
3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat
1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Vyanada görkəmli rəssam Çingiz Fərzəliyevin "Dünyanın siması" adlı fərdi sərgisi açılıb

Vyanadakı Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində görkəmli rəssam, Əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının professoru, "Şöhrət" və "Sərvət" ordenli Çingiz Fərzəliyevin "Dünyanın siması" adlı fərdi sərgisinin açılış mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ekoloji tarazlığın qorunmasına, ətraf mühitin sağlamladılmasına həsr edilmiş sərgi Azərbaycanın "Yaşıl dünya namına həmrəylik ili" çərçivəsində təşkil olunub.

Sərgini giriş sözü ilə açan Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru Leyla Qasımova bu yaxınlarda 80 yaş tamam olan Çingiz Fərzəliyevin yaradıcılıq fəaliyyətinə diqqətini diqqətə çatdırıb.

Bildirilən ki, Ç.Fərzəliyev bir rəssam kimi nəinki Azərbaycan, həm də ölkəmizdən uzaqlarda tanınır. Məhz buna görə onun təltifləri sırasında müxtəlif ölkələrin nüfuzlu orden və mükafatları yer alır. Onların arasında Avstriyanın ali mükafatı da var. Ç. Fərzəliyev Azərbaycan ilə Avstriya arasında mədəni əlaqələrin inkişafına verdiyi töhfələrə görə Avstriyanın bu sahə üzrə ali mükafatı ilə təltif edilib.

L. Qasımova diqqətə çatdırıb ki, Bakı və Moskvada rəng-

karlıq üzrə təhsil almış Ç.Fərzəliyev tədris prosesi ilə məşğul olub, 2010-cu ildən 2023-cü ilədək Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin rəhbəri kimi çalışıb. XX əsr Azərbaycanın təsviri sənətinin 45 görkəmli nümayəndəsinin yaradıcılığını əks etdirən "Sərvət" silsiləsindən 36 kitab isə onun Azərbaycan mədəniyyətinə verdiyi önəmli töhfələr arasında yer alır.

Həmçinin diqqətə çatdırılıb ki, tədricən bədii hissəsində çıxış edəcək Murad Adıgözəlzadənin bu yaxınlarda 50 illik yubileyi qeyd edilib və bu tədbirdə iki yubilyarın iştirakı böyük məmnunluq doğurur.

Çingiz Fərzəliyev çıxışında bu sərginin təqdimatı üçün yaradılan şəraitə görə minnətdarlığını bildirib. O qeyd edib ki, "Dünyanın siması" sərgisinin toplanan əsərlərin mahiyyəti dünyamızı qorumağa, bəşəriyyəti ətraf mühitlə bağlı daha diqqətli olmağa çağırışdır.

ekologiyamın və ətraf mühitin təmizliyinə diqqətin artırılmasını müsbət qiymətləndirən müəllif Azərbaycanın bu istiqamətdə mühüm rol oynayan ölkələrdən biri olduğunu deyib.

Sonra Xalq artistləri Fərhad Bədəlbəyli və Murad Adıgözəlzadə musiqili proqramla çıxış ediblər.

Konsertdən əvvəl bildirilib ki, Ç.Fərzəliyevin yaradıcılığına hədiyyə xarakteri daşıyan musiqili proqramın tərtibatın-

da ana təbiət və təbiət gözəlliklərinin tərənnümü oluduğu əsərlərə xüsusi yer verilib.

Konsertdə həmçinin opera müğənnisi Olqa Çervinski tanınmış bəstəkarların romanslarını ifa edib. Eyni zamanda Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Arif Məlikov, Aziz Əlizadə, Vaqif Mustafazadə, Fərhad Bədəlbəyli, Mixail Qlinka və Sergey Raxmaninovun əsərləri yer alıb.

Sərgi aprelin sonunadək nümayiş etdiriləcək.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ASCO-nun struktur idarələrinə tələb olunan brezent, divan üzlüyü və örtük materiallarının satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 14 mart 2024-cü il saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Milli Məclisin rəhbərliyi, deputatlar, parlament Aparatının və İşlər İdarəsinin kollektivləri Milli Məclisin deputatı Əliabbas Salahzadəyə əzizi
RƏFİQƏ SALAHZADƏNİN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Bəxtiyar Sadıqov, Bəxtiyar Əliyev, Elman Məmmədov və İmamverdi İsmayılov Milli Məclisin deputatı Əliabbas Salahzadəyə əzizi
RƏFİQƏ SALAHZADƏNİN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı Milli Məclisin deputatı Əliabbas Salahzadəyə əzizi
RƏFİQƏ SALAHZADƏNİN
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Baş Prokurorluğun rəhbərliyi və kollektivi Baş Prokurorluğun Cinayət təqibindən kənar icraatlar idarəsinin prokuroru Şahin Şükürova atası
ALMAS MÜƏLLİMİN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı - 539-68-71, Beynəlxalq həyat, idman
Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
434-63-30, 539-72-39 İnsanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60
Məsəl katib - 539-43-23, İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavinləri - 539-44-91, Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00, Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Mühəsibathiq - 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

contact@azerbajian-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajian-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 4298
Sifariş 515

Qiyəti 60 qəpik